

193064

52K

.....

P.O. Jung

1362

Szl. Job

Sza bo

Q501

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Szent-Jósi Sebő Lipó

SZENT-JÓBI
SZABÓ LÁSZLÓ

KÖLTEMÉNYES

MUNKÁI.

(Ez kiadás)

PESTEN,
NYOMTATT. TRATTNER' BETŰIVEL.

I 7 9 I.

Pa hung

1362

Ámbár gyenge illatotskám

Nagyon messze nem terjedhet,

'S nagy mellyéket bé nem tölthet:

Tág lessz nekem eggy kis környék,

Ha bé tölti illatotskám.

GRÓF IDÖSB RÁDAI GEDEON ORPHEUS

II-dik KÖTET. HALAK' HAVAI

2-dik DARAB.

193.064

FOGLALAT.

I.	INDÚLJ-DAL.	I.
II.	Zrínyi Péter Első Leopold Császárhoz. . .	3
III.	A' Czenczi Rózsája	12
IV.	Ovidii Trist. Libri IV. Elegia 6.	13
V.	Az Egygyügyü Paraszt.	16
VI.	A' Reménységhez.	19
VII.	A' Tser-fa.	21
VIII.	Achillestől a' Hector testét kérő Priamus	23
IX.	A' Reggel.	25
X.	Egy szép Leányhoz.	26
XI.	A' Sírhalom.	28
XII.	Herczeg Kóburg győzedelmére.	29
XIII.	Glycerium Vielandból.	30
XIV.	Az első Borotválkozás.	32
XV.	Egy Meg-vetettnek keserve.	33
XVI.	A' nagy Szület.	35
XVII.	Horatii Carm. Libri II. Ode 10.	37
XVIII.	Az én Szeretőm.	39
XIX.	Egy ifjú, a' jegy vissza-adáskor.	40
XX.	A' Poéta.	41
XXI.	Az igaz világi Bóldogság.	42
XXII.	Dobozy Mihályhoz.	43
XXIII.	A' Sohajtás.	44
XXIV.	A' Tavas.	45
XXV.	Jó az Isten.	48
XXVI.	A' Hóldhoz.	49
XXVII.	A' bús Puttonos.	50
XXVIII.	Belgrád' meg-vételére.	52
XXIX.	Beöthy János' halálára.	53
XXX.	A' szerelmes Pásztor.	54
XXXI.	A' Fogadás.	56
XXXII.	Az Ember-szeretetről.	57
XXXIII.	Beliczai József' Sírhalma.	58
XXXIV.	Phillishez.	60
XXXV.	A' Tsermelyhez.	61

~XXXVI.	A' b6ldog 6let.	62
~XXXVII.	A' haszontalan V6rakoz6s	63
~XXXVIII.	A' j6 Estve.	64
~XXXIX.	H. Koburg' gy6zedelm6re, 6s Belgr6d' meg-v6tel6re.	65
~XL.	A' f6 Boldogs6g.	67
~XLI.	Cio6' b6s Estv6je	68
~XLII.	A' Szek-f6.	69
~XLIII.	Nem szeretek	70
~XLIV.	Mirabeau' hal6l6ra.	71
~XLV.	A' Szerelem' B6ldogs6ga.	72
~XLVI.	D6mon.	73
~XLVII.	A' haldokl6 Kereszt6ny.	74
~XLVIII.	Ifjabb Gr6f Teleky Imr6nek.	75
~XLIX.	A' meg-v6ltozott D6ris.	76
~L.	A' haszontalan 6ldozat.	77
~LI.	A' h6r6be meg-h6lt.	78
~LII.	A' halgat6s' ments6ge.	79
~LIII.	A' P6tzeli Kert.	80
~LIV.	Phillishez.	82
~LV.	II-dik Iozsef' hal6l6ra.	83
~LVI.	A' m6i Vil6g.	84
~LVII.	A' K6v6ns6g.	85
~LVIII.	A' Panasz.	93
~LIX.	A' D6rhez.	99
~LX.	A' Kert.	100
~LXI.	A' P6ntlika: eggy P6sztori J6t6k.	101

I.

INDÚLLJ-DAL DOBOZY LAJOS-
HOZ, (*midőn először táborba ment.*)

RAJTA Pajtás!
Nagy a' hajtás,
Indúlj Bukovinának,
Itt-is ember,
Itt-is fegyver
Kell a' hazának!
Tölts puskát, kardot köszörülj
Illy jó szerentsédnek örülj!
Magyar a' nemed.
Tudod, ember kell a' gátra?
Lajos! hogy maradnál hátra?
Menny Törökre,
Hogy örökre,
Eljen érdemed!

Már Márs régen

A' térségen

Sípjait hangoztatja,

Vitézséggel

Nyereséggel,

Népünk bízattja.

A' dob, trombita harsognak,

Az ágyúk zúgnak ropognak,

A' várnak dülnek.

Rontnak a' Magyar fegyverek

Húlnak a' Török emberek

A' zsákmányok

Ragadványok

Halmozvást gyűlnek.

Szabáts Vára

Pancsovára

Tsak hamar következett

Mind két várral

Kevés kárral

Népünk eggyezett.

A' fok oktalan ökröket,

A' gyülevész Törököket

Le - aprítottuk.

El - fogtuk fő - Vezéreket,

Zászlójokat, fegyvereket,

A' rabokat,

Mint harmokat,

Fogva hajtottuk.

Most a' vitézt,

Bátor hív kézt

Hír, név, préda követi,

A' tisztelet

Mások felett

Öket ízereti.

A' te véred sem víz, Lajos!

A'nak nintsen semmi bajos,

A' ki mit szerez.

Mennj! ott szerzik az érdemet,

A' jó hírt, az igaz német;

Mennj! hogy prédát,

Pénzt, paripát,

Nyerj fok ezeret.

II.

ZRÍNYI PÉTER, HORVÁTH OR-
SZÁGI BÁN I. LEOPOLD CSÁ-
SZÁRHOZ.

U RAM! ha a' végső sententia mellett
Nem írhatott a'kép szolgád, a' mint kellett
Kedvezz egy halállal küzködő személynek
Ki lettegi terhét a' jövő veszélynek
'S ha mikor elődbe járul kérésével
Búsult haragodnak ne emélsz hevével.
Bűnös vagyok ugyan, meg vallom vérkemet,
Bűnös, mert ellened meg - szegtem hitemet,
'S a' ferét pokolnak ösztönözésére
Fel - esküdtem rendes Királyom élte.
Uram! más vett reá, másoknak engedtem;
Magamtól ilyenre, hidd, nem - vetemedtem

De hallván szüntelen a haza' inségét,
 Lassú pufztúlását, fok keserüségét,
 Mint igaz hazafi meg - szántam; és, vérem
 Fel - forrván, közzéjek magam bé - ígérem.
 Ha így merültem - el méllyen a' hívségbe
 'S ellened hazámért estem hit - szegésbe,
 Ha szer - felett üttem - kötelességemet,
 Felejtsd el jó végből származott vétkemet!
 Hozd még vissza szegény lelkem ez életre
 O Királyság, méltóztass, e' nagy szeretetre!
 'S valamelly nagy létszen hozzám e' kegyelem
 En - is mindenekbe, magam úgy viselem
 Hogy homályságát mostani vétkemnek
 Fedezze - el méllyen fénye érdememnek.

Kérlek - is ó Uram! kérlek igazságra
 Elő - harag nélkül nézz a' Zrínyi ágra
 Melly egész életét a' hartzban töltötte
 'S a' Felséged házat vérével örzötte
 Melly sem tehetségét, sem éltét nem szánta,
 Ha azt Fejedelme, 's hazája kívánta.
 Mikor Zrínyi Míklós Szigetnél el - esett
 A' melly ditsösséges érdemet keresett
 Igaz érdemével, 's vitéz halálával,
 Közölthetetik az a' maradékával
 Szent - is, és el - terjedt a' Zrínyi' érdeme,
 Örök ditsőség közt nyúgofzik teteme.
 Így mind, kik a' Zrínyi házból származtanak
 Redes Királyoknak híven szolgáltának
 'S bár fok szakadási voltak a' hazának,
 Ez vagy amaz részre soha sem hajlának.
 Hanem Austriához lévén kötelezve,
 Mellette tették - le lelkek' örvendezve.

Nem - nézte az Udvar ezeket hűnytszemmel,
Hanem meg - tetézt gyakor kegyelemmel,
Sőt annyi érdemes Familiák között
Számunkra eggy Báni koszorút kötözött,
Mellyért eleim - is szolgáltak hívséggel
Győzedelmeskedtek gyakor nyereséggel
'S igazán viselvén magokat mind végig
A' Zrínyi érdemet emelték az égis.
Tudom a' Bátyám - is meg - szolgált érette,
Mikor az Eszéki hídat fel - égette,
A' mikor Styriát Karnioliával
Vissza nyerte a' Khám gazdag sátorával,
Én - is, Familiám nemes példájára,
Felségednek immár voltam nagy hasznára;
Mert most Croatia hamuba heverne,
Szabadságról többé álmodni se merne.
Ha én meg nem vertem volna Szabolts Basát
El - fogván testvérét, 's el - nyervén táborát.

Kedvezz hát ó kirá ly egy olly gyümöls fának
Melly ha egyszer roszúl termett az Urának,
De más esztendőkből gyümölsöt hozott.
Ne - légyen egyszeri vétkéért átkozott!
Ne bízd ezt a' kertész' haragos kezére,
Sőt tekints jövendőbeli termésére,
Hogy, ha a' többi fák másszor meg - tsalnának,
Vehessd hasznát e' meg jobbúlt gyümöls-fának.

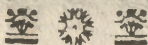
Ditső Eleimnek böldegült árnyéki,
Kiket már bé - fogtak az egek hajléki,
Ha még a' sír felett lebeg érdemetek,
A' Császárnál értem óh esedezzetek!
Oh esedezzetek a' Zrínyi nemzetért,

Hogy ne - pufztúllyon - el eggy hibás esetért
 Mert bár még szép ágak nőttek e' törzsökre,
 Ha r'á - tsap a' mennykő, el - vesznek örökre.
 Vagy ó ti már bóldog lakosi az égnek,
 Kik áldozatai vagytok a' hívségnek,
 Nyúgodjén tsendesen érdemes hamvatok,
 Az én halálommal meg ne bántódjátok!

De ó nem! kegyelmes Uram 's Fejedelmem!
 Benned helyheztetem minden hiedelmem',
 Te, ki meg - tartását éltemnek fogadtad,
 Haszontalan szókkal szolgád' nem bíztartad;
 'S a' Zagrábi Püspök' hozzám írt levele
 Királyi kegyelmes fogadásod jele.
 'S hiszem biztatásid hogy porba nem tértek
 Mellyek életemnek kegyelmet ígértek.
 Pater Forstal által küldött levelében
 Így ír Lobkovitz - is * Felséged nevében:
 Hogy ha előbbeni útamat követem
 Meg - marad jószágom, meg - marad életem,
 Hogy fenki hibámat szememre nem veti,
 Felséged - is örök sír alá temeti.
 'S illy kegyes Hertzegi ajánlást - is térszen,
 Hogy egész házammal óltalmába vészzen
 'S ha hogy meg nem érném többé a' Bánsággal
 Biztat a' Váradi Generálissággal.
 Sőt mind ezek mellett még azt - is fogadja,
 Hogy a' negyven ezer forintot meg - adja,
 Mellyet szükségeim ki - pótolására
 Költsön a' Cassából vettem uzsorára

* Herczeg Lobkovitz az Udvar fő Ministere.

'S hívségem jeléül nem kíván egyebet,
Tsak, hogy, el-felejtván a' rajtunk tett sebet,
Borúlljak székedhez, igaz Fejedeleim!
'S Fiamat - is Bétsbe hozzam ide velem.

Hittem, de hogy - is ne; ennyi ígéretnek,
'S meg gondolván magam mondom a' követnek:
Jó Atyám! meg-térek, itt van a' jobb kezem,
Fel-megyek Bétsbe - is, ám meg - ígérkezem.
Cárta-Biankán - is od' adom, bár éltem
Hogy ezzel veszttem - el, mind szüntelen féltem.
Vidd el most a' fiam előre kezesül
De meg-lásd, ha talán a' dolog terhesül,
Rejtsd - el őt a' Császár tekintete elől
Vagy pedig tudósíts engem minden felől.
De Forstal bízta'tván ezer ígérettel
Így szól: mit búsítasz ilyen felelettel?
A' mit olly nagy Urak magokra vállaltak
Híszed-e, hogy abban valakit meg - tsaltak?
Szent a' fogadása eggy koronás főnek,
A' mellyen hatalma nintsen az időnek!
Ha nem lehet hinni eggy Király szavának,
Vége van úgy minden nemzetség Jussának.
Ha pedig jártzhatnak esküdött hitével,
Már úgy fordúlljon - fel a' föld fenekével.
E'kép el - ártatván illy sok bízta'tással,
El - viszi kis fiam tölem zokogással.
Nem - is esett semmi olly nagy keservemre,
Mint mikor kis fiam borúlvan térdenire
Sírt és reménykedett az Isten' nevébe,
Hogy ne adjam ötöt idegen' kezébe.

De még azután is, hogy már, Bétsbe voltam,
Mikoron Minifter Hoher Urral szóltam

'S el-végeztem volna vele beszédeni,
 Ezt mondá nyájason meg-fogván kezemet :
 Nem fog olyan igen ártni ez az eset,
 Tán használ magának vele eggy keveset,
 Hogy a' melly órába fegyvert, 's kardot ránta,
 A' következendő fertályban meg-bánta,
 Mellyel az Udvarnak meg-bizonyította,
 Hogy bár mások miatt hitét fel-bontotta
 De tsak hamar meg-tért régi hűségére
 'S vígyázott a' Zrínyi Nemzet'érdemére,
 És így, hogy, bár benne vólt a' párt-ülésben,
 Állandóbb a' hitbe, mint a' hit-szegésben.
 Azért - is a' Grófnak mindent el-engednek,
 Meg-hólt érdemei fel-elevenednek;
 'S mint Phoenixnek vagyon porából élete,
 Meg-jön a' Zrínyi ház'el-tűnt dicsérete:

Tsak hamar azután ismét lévén nála,
 Lobkovitz a' Herrzeg szintén ott találá,
 'S Ezt mondá Hoher Úr jelenlételeben,
 Bízhatok Felséged kegyelmességében.
 Tsak hogy az itt felyül háborgó községét
 Melly Nádasdi alatt még puszttít, ront, 's éget,
 Emlékeztessen-meg tett-esküvésére,
 És kerítsem-vissza Felséged' kezére.
 Mellyet szerentsésen ha végbe vihetek,
 Minden pártütőknek meg-marad életek,
 En-is a' meg-ígért Generálisságot
 El-nyerem, 's várhatok több több méltóságot.
 Ó ezt melly szívbeli örömmel ígértem
 Látván hogy mások - is meg-tartatnak értem,
 'S írok Nádasdinak mindjárt eggy levelet,
 És íme jön reá a' kívántt felelet

Hogy a' fel-ült népet mindjárt el- széleszti,
Stahremberg Generált szabadon ereszti,
'S követvén példáját az én hívségemnek,
Hív szolgája leszen a' Fejedelemnek.
Noha meg- valhatja ki ki jó lélekkel,
Melly nagyot használtam én akkor ezekkel,
Mert midőn a' Tábor két szoros hegy között
Egész erejével keresztül költözött
Akkor a' kurutzok meg-nem tért eszekkel
Le-verh ették volna csak puszta kövekkel.

E' jó lépés után olly nyugodtan éltem,
Hogy még a' le-eső egetől se félttem.
Míg maga Felséged félni meg-tanított
Mikor kis fiammal tömlőzbe taszított.
Mikor le-tartotta jószágom' 's mindenem',
Idegen törvénnyel dolgozván ellenem.
Mikor bús menny köved mind addig üldözött,
Még itten talált-fel e' rab-lántzok között
Mikor el-jött hozzám e' rettentő levél
Zrínyi, úgymond, meg- halsz! mivel nagy bünt
tevé.

Ó nem, igaz Felség! halgass a' törvényre,
Tsak úgy nézz itt reám, mint eggy jövevényre,
Mert lévén törvénye a' Magyar Nemzetnek,
A' Bétsi punktumok nem kötelezhetnek.
Ha tehát Felséged koronás fejével
Azt fogadta nekünk tett - esküvésével,
Hogy a' nagy szent István kardja óltalmában
Meg- tanja a' törvényt előbbi vóltában :
Ó miért állít hát Németek' elébe,
A' kik jövevények hazánk törvényébe?
Mert bár ez - is halált diktáljon éltemnek,

Tsak még - is könnyebben esnék a' lelkennek,
Ha törvénye szerént a' 'Házám' földének
Bár akar mitsodáskínnal meg - ölnének.

Nagy Felség! reszketek, 's alig bírom kezem
Ha végső órámban arról emlékezém
Mit fogadtak légyen a' sok fő emberek
Hoher, és Lobkovitz első Ministerek;
Mit fogadott Forstál; 's a' Püspök' levele
Nem de nem Felséged' tett hitének jele?
'S íme, mind azoknak félre - tételével
Játfzik egygy Császári Udvar a' hitével.
Noha a' Pogányt - is, ha azt fel - bontotta,
A' nagy Isten példás képen meg - rontotta,
Várna is híres lett László' esetével,
Mivel nem gondola a' Török' frígyével.

De, szent az Igazság, meg kell álni e'nek
Nints - is semmi baja az érdemetlennek.
En, nagy bűnös vagyok, és ez egygy vétkemmel
Korzkáztam hibáson fejem' 's életemmel.
Es, ha törvényünknek szent parantsolatja
Meg nem változhatván, fejem' el - tsapatja:
Nem zúgolódhatom, 's nem szóllok ellene,
Mert a' halandóknak törvény az Istene.
De mivel a' fiam üres e' hibától,
Szabadíttassék - fel a' fogság' kínjától.
Légy ó igaz Felség! egygy kis kedvezéssel
Ne - ölly búsultodba kettőt egygy ütéssel.
Ha már én el - veszek, adj néki életet
Ne írtd - ki egygy szerre a' Zrínyi nemzetet.
Talán meg - gondolván halálomnak okát,
'S Ditső Eleinek követvén nyomdokát,

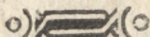
III.

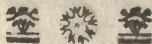
A' CZENCZI RÓZSÁJA

FAKADJ piros rózsza fakadj tséndesen
 Kellemes illatod' hintsed kedvesen
 Mert a'ra tartalak
 Hogy másnak adjalak
 De tudod-e kinek?
 A' szép Czenczinek!

Czenczi kedves gyermek szívemnek fele!
 Öt ha el- vészteném, meg- halnék bele
 Más ha mást kedvellett,
 Nékem Czenczi kellett;
 Czenczit úgy szeretem,
 Mint az életem.

Teremj, kis fa, teremj! fokat 's szépeket;
 A' szép Czenczi nagyon szeret titeket.
 Czenczi azt szereti,
 Ha az öltözeti
 Tele van rózsával,
 Rózsza' szagával.

IV.

OVIDII TRIST. Libri 4. Elegia 6ta.

(*Tempore ruricolae patiens fit taurus
aratri.*)

A' BAROM-is az idővel
Szokik a' vas-ekének,
Tört nyakkal. 's le-sütött fővel
Enged járma'terhének.

A' vídám ló idő múlva
Szokván-meg az oskolát,
Kemény szája el-lágyúlva
Veszi-fel a' zabolát.

Az orofzlány olly erővel
Sem marad mindig vadúl,
'S a' nagy elefánt idővel
Embert szolgálni tanul.

Idővel a' vad egiesek
Lágy szőlő-szemmé nőnek;
Hogy az almák jók 's édesek,
Köszönjük az időnek.

A' kalászt, a' búza-fzemet,
Az idő meg-érleli,
'S a' leg-keményebb értz-nemet
Ízre porrá tördeli

A' szomorú szív' bánatját
Az idő el-oszlatja,

'S a' könnyes szem bús harmatját
Jobb kézzel szárítgatja.

Hát az idő mindeneken

Segít tsalhatatlanúl,
De szívem e' kereszteken
Szenvedni még sem tanul.

Már két nyár kétfézer aratott

'S két szüret múlt-el vélek,
Hogy hazámtól el-tiltatott
Szám-kivetésben élek.

Még-is azolta békével

Szenvedni nem tanúltam,
'S küszködöm kínom' terhével
Mint midőn el-indúltam.

Így fél a' szokott tinó-is

Görbe járma' terhétől,
Retteg az oskolás ló-is
Zabolája' életől

Most már én-is súflyosabban

Szenvedek, mint az előtt;
Mert, hogy érezhessem jobban,
Kínom az idővel nőtt.

'S E' keserves rab életet

Ha még így nem ésmértem
Most, hogy ésmérnem kellett,
Szívem duplázva sértém.

De hogy - is bírtam keresztem'

Illy tsüggedő erővel;
Vídámságom' ha mind veszttem,
'S avúlok az idővel.

Az új bajnok - is erősebb

Sokkal az új homokon,

Mint a' ki ott lett idősebb
A' vívó piatzokon.
Lankad a' vitéz - is, vére'
Ki - ontott ferdőjébe',
'S únván tsorba fegyverére
El - megy lakta földébe.
Nem árthat az új hajónak
A' szél - vész dühössége,
De lehet, 's lessz - is, az ónak
Egy szél - vész által vége.
Én - is kínom' súlja alatt
Már lettem békételen,
Mert, a' mint az idő haladt,
Kínom - is nőtt szüntelen.
Hidjétek - el, hogy lankadok,
'S gyengül iná lábomnak;
Hosszú időt nem - is adok,
Hogy vége lessz kínomnak.
Mert ah, erőm fogyatkozott,
Oda szíнем 's mindenem;
Testem hör' tsonná változott,
Alig bírom tetemem!
'S erőtelenült testemben
Erőtlenebb a' lélek,
Midőn minden lépésemben
Tsak kint, tsak jajt szemlélek.
Ah nints Róma, és Rómával
Barátaim fintsenek;
Életem kedves párjával,
El - maradtak mindenek.
E' helyett rajtam az átok
E' vad nép' közepette

Így a' mit látok 's nem látok ,
Éltem' meg-eméltette.

Nints - is egyéb reménységem,
Mellyet bús lelkem talál,
Hogy kínom 's keserűségem'
El - temeri a' halál.

V.

AZ EGGYÜGYŰ PARASZT.

AMOTT a' hegyek oldalába
Egy kis mezei faluskába
Egy földes Uraság lakozott
Ki egy levélre várakozott.
'S hogy meg - kapja az izenetet
A' postára küld egy követet
Kinek meg - ígér jó áldomást
Tsak hozza hamar azt az írást.

Sokat tesz egy ittze bor ára!
A' paraszt-is fut a' postára,
'S kérdez levelet az Urának,
Hogy azt ki - válthassa magának.

A' Posta akadván kettőre
Ki - tartja a' kezét előre
De Pál nem tudván az árához
Hát hogy adjuk? Szóll a' Postához

A' Posta

A' Posta magát el-neveti
 „ 'S notz krajtzér „ ez a' feleleti.
 „ De hogy Uram! a' méreg drága,
 Négy krajtzár lessz illő váltsága.
 Nyóltz krajtzár! ez fél nap-szám díjja
 Fél márvás tsak egy kis pénz hijja.
 Hisz, én meg-fizetek emberül
 Ez úgy-is a' szemétre kerül.
 „ En, mond ez, nemkontolok fele
 „ Ket notz krajtzér tsak nid a' fele.”
 „ Ennye nó, hatot adok érte
 Tudom illy drágán más nem kérte,
 De ezt meg-adom az Uramért
 Kend se-pereljen két krajtzárért.
 No fogja kend.” A' Posta erre
 R'á néz ez izgága emberre
 'S így felel komor tekintettel
 „ Notz krajtzárir akarot tett-el.
 No, mond Palkó, én meg-vénhedtem,
 Kenyeremnek javát meg-ettem,
 Sokat bé-vettem köszönettel,
 Nem-vólt bajom tsak e' Némettel
 Semmit sem enged a' szavából,
 Vegyen a' lidértz a' bóltjából.

Azomba, hogy már meg-fizetett
 Míg a' Posta járt 's keresgetett
 Lassatskán az asztalhoz ment
 Vagy két levelet ingyen el-tsent:
 'S mint ki szénáját jól rendelé
 Pípat tölt 's ballag hazafelé.

Az Ura mihelyesr meg-látja
Kérdezi tőle ; no, Pál bátya,
Hát kapott kend még - is levelet ?
Úgy - e , hogy el - jött a' felelet ?

„ El ám ; de , Uram , meg - vénültem ,
Hogy még úgy öszve nem kerültem
Nem volt illy ára a' levélnek
Miolta csak emberek élnek
Mikor két kis femmi levélért ,
Hidj' - el az Úr , hogy nyóltz krajtzárt kért.

„ Jaj kend a' Postát nem - esmerte
Hiszen úgy van az ország - szerte .
Szabott ára van ott mindennek ;
Már oda csak fizetni mennek.

„ Bár is Uram ! de nem jól tette
Ki azt elsőben meg - fizette
Mert el - is kényesedik vele ,
Ha mindég el - kél a' levele.
De én bezzeg , ha meg - fizettem ,
Azt a' Németet r'á - is fzedtem.

„ Hogy hogy ? ” Jaj mert Uram az alatt
Míg ott a' posta jött ment szaladt
Már az Isten vagy áld , vagy meg - vér ,
De , látván hogy annyit meg nem ér ,
Még hozzá loptam két levelet .
Úgy - e , hogy ez nagyobb emelet ?

Az Úr katzag , 's kérdezi tőle :
Hát már , Palkó , mi leszz belölle ?

Ez mind kettő a' más' levele;
De kend ofztán mit tsinál vele?

„ De biz Uram nem - megy ez kárba
Mert van egy ötsém Fejérvárba'
Kit ez -előtt két esztendővel
Egy verbunkos el - vitt erővel.
Jó lessz néki az egyik levél,
'S meg - izenem, hogy az Úr - is él.

VI.

A' REMÉNYSÉGHEZ.

Ó HA reménység nem - lenne
Eltét ki kívánharná?
A' fzerelem mire menne?
Ha magát nem - bíztarná!
A' raboknak mi lágyítja
Keserves vas lántzait?
A' hajósnak mi indítja
Útra törttsónakjait?
A' mély tömlötz fetér alját
Ez teszi világosnak
A' beteg vas derék-alját
Lágynak 's nyúgodalmosnak
A' keservet, a' bánatot,
Ez lassan el - ofzlatja

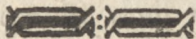
Ez a' könyves ábrázatot
Tsendesen száríttatja.

Hány nyomorúlt, hány szegénynek
Folyna naponként vére,
Ha fénye eggy jobb reménynek
Nem - sütné bús lelkére?

Hány szerelmes unalmában
Választott volna halált?
Midőn végső órájában
Még reménységet talált.

Jó reménység! életembe'
Már reá hányszor szedtél,
Rózsa helyett kis - kertembe
Mennyi tövist ültettél!

Még - is, ah mert csak szeretném
El - érni fel - tételem',
Felöled fel - nem - tehetném
Hogy még jól ne tégy velem!

VII.

A' TSERFA, HUSZÁR HADNAGY
DOBOZY LAJOSHOZ

TSERFA TE! mellyet ültettem
Itt a' kert közepében*
Mikor vígan enyelgettem
Barárim seregében
Nöjj magasra, 's terjedj messze
Nevendék ágaidat,
Gyökered hosszan eressze
Árnyékos határidat!
Te szívem szeretőnek
Köszönhetd lételedet,
'S azért Lajosom fejének * *
Szenteltem leveledet.
Ő a' ditsőség' ösvényén
Most értünk hadakozik,
A' veszedelmek' örvényén
Hív vérével áldozik,
Őt most a' hír - név' ösztöne
Nagyokra serkenteti,

* Vajdán, hol a' testvér Bátyja Dobozy Mihály lakik.

** A' régieknél tserfából szoktak a' vitézeknek koszorút fonni.

A' meg-ölt testek' özöne
Vitézségét hirdeti.

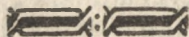
Nézd! melly el-szánt merészséggel
Ül-fel paripájára
Ha a' dühödt ellenséggel
Száll tsata' piattzára.

Nézd! e' kényén nőtt gyermekeket,
Por 's izzadság szennyében
Neveri a' veszélyeket,
Bízában Magyar ízívében.

Ah nézd! a' holtak vérébe
Mártván búsult fegyverét
Mint aprítja-fel mérgébe'
A' Török vad emberét.

Lajos! meg-jöve teledig
E' fa fel-nő számodra,
'S ád, ha ága szélesedik,
Koszorút homlokodra

'S akkor, mert barátságodnak
Szívem e' fát szentelte
Azt mondjuk rá-tett kardodnak :
„ Ezt a' vitéz viselte!

VIII.

ACHILLESTŐL A' HECTOR TESTÉT KÉRŐ PRIAMUS HOMERI ILIADOS *Libri 24ti* W. 485.

ACHILLES! ki Isten vagy fok érdemedbe
Hogy él még vén Atyád, ó jusson eszedbe!
Ki mint szinte én-is meg-élvén napjait
A' sírnak készíti el-bádjadt tagjait.
De bóldogabb mint én, mert él Achillesse
Van, ki-hólt örömét mivel éleszgesse,
'S hervadó szívének ez eggy gondolatja,
Hogy még kedves fiát élvén meg-láthatja,
Önt eggy olly enyhítő balsamot sebére,
Hogy meg-elégedve néz temetőjére.

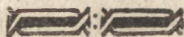
De én szegény! magam ó kivel bíztaſsam?
Hol talállok gyámolt mellyen meg-nyughassam?
Én, a' kinek ötven magzatjai között
Kikkel bánatomra az ég gyümölszözött,
Tsak eggy-is előttem nem maradt életbe
Miólta Görögök jöttek e' szigetbe.
Az én Hektorom-is, az én szerelmesem,
Kinek hideg testét most nálad keresem,
Midőn nagy lélekkel el-szánná életét,
Bé-töltvén a' fatum örök végezetét,

Győzedelmeskedő néped közepette
Szerentsérten lelkét Styxnek eresztette.

Ha most hervadt testem erőltetésével,
Száraz térdeimnek lassú lépésével
Ki-jöttem, 's borúlok ő érte székedhez;
Hívén hogy irgalmad hívségemnek kedvez.
Ó kérlek engedd - meg szent indulatomnak
Hogy temethessem - el testét Hectoromnak!
Kérlek élemedett Atyád ősz fejére
Az igaz Jupiter 's Márs tiszteletére!
Az én szerentsémnek meg-gondolására
Melly azon-kivül - is meg-öl nem fokára!
Ó ne - vond - meg tőlem e' hideg tetemet
Achilles! ó szánd - meg szent szeretetemet!

Bóldogtalan öreg! Istenek lássátok
Im Priamus, kit olly szépen meg-áldátok,
A' földre borúlva tsókolja a' fegyvert
Melly ötven fiat szeme előtt le-vert.

IX.

A' REGGEL.

SZÉP ideje a' reggelnek
Felséges a' szép reggel!
Ha Örömet énekelnek
A' madarak fereggel.
Ha a' hajnal hasadása
'S mosolygó tekinteti
'S a' reggel-szél lágy fúvása
Az éjjelt el - kergeti:
Pompás a' hajnal kezdere
Rózsa - színt ad mindennek,
A' királyok öltözete
Párja sem lehet ennek.
Már messzéről az egeket
Lassú tüzzel égeti
A' hegyektől a' völgyeket
Rendel különbözteti.
A' réti tsepp - harmatokat
Gyöngyökké változtatja,
A' fel - ébredt állatokat
Rózsa - vízből itatja.
Bóldog ember, ki - reggelét
Meg - érheti tsendesen,
Kinek szíve a' kebelét
Nem veri félelmesen!

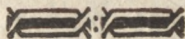
A' kinek el-aluvása
 'S reggeli fel-kelése
 Kinek minden mozdúlása
 Jó tétének érzése!
 Add Uram! hogy reggeletem
 Meg-érhessem békével,
 Ne kínozzam életemet
 A' rosszak' gyötrelmével.

X.

EGGY SZÉP LEÁNYHOZ.

SZÉP Leány! ifjúságodnak
 Mosolygó hajnalában
 Vig öröm 's jó kedv játszódnak
 Szép szemed járásában!
 Szelíd húzási ortaládnak
 Artatlanúl nevernek,
 Mézzel kent beszédi szádnak
 Bút 's bánatot üzhetnek.
 Ifjú véred' folyamatja
 Gyorsan vér még eredben
 Még az éter' sok bánatja
 Nem epefztett lelkedben.
 Még vig szemed' rüzsésségét
 Gond 's bú el nem óltotta
 Szép ortalád' egyenességét
 A' könny fel nem szántotta.

Az álmatlan éjszakákat
Még eddig nem ísméred,
A' gyorsan futó órákat
Tsak örömdhöz méred.
Élly, szép Leány! élly kedvedre,
Ez most a' te életed!
Úgy-is el-jutsz vénségedre,
Hogy észre sem veheted!
O kellemetes természet!
De miért vagynak vének?
O, ha nem vólna enyészet!
Tsak az ifjak élnének!
A' bajt 's a' földi kereszter
Olly nagyon nem éreznők;
Kire az ég mit eresztett,
Tsak nevetve kérdeznők.
Víg ifjúság! bóldog élet,
Nyári szél, rövid álom,
Kevés a' jó, 's az ítélet
Több 's nagyobb, úgy találom.

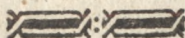
XI.

A' SÍR - HALOM.

P IROS rózsá bółtozatok!
 Légyen sírom alattatok,
 Ha el-érem halálom.
 Húllott rózsák' levelével
 Nyugtassa porom' békével
 Ama' jól-tévő álom!

Úgy - is, ha vólt víg életem
 Rózsák! néktek köszönhetem
 'S homályos árnyéktoknak!
 Most-is éltem vége felé
 Ha mindenbe únok belé
 Örvendek látástoknak.

Rózsák! mellyeket szeretek
 Nyúgodjón porom köztetek
 Ha el-takarítatom,
 Árnyéktok nyúgodalmában
 Aljon sírhalmom magában
 Ez végső akaratom.

XII.

HERCZEG KÓBURG GYŐZEDEL-
MÉRE MARTINESTYÉNÉL 1789.

ELÉG volt ez az érdemért
Hív és vitéz katonák!
Már a' nyertt győzedelemért
Ágyúk szólnak 's orgonák.

Hogy a' Török porta le-dül,
'S ez a' nagy győzelem
Tsak téged illet egyedül,
Ó Kóburg Fejedelem!

De a' holt testek' halmai
A' vérre vált ligetek,
Vitézségtek oszlopai,
Győzhetetlen feregek!

XIII.

GLYCERIUM VIELANDBÓL.

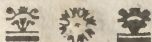
A_H, nints többé a' kit szerettem,
Az a' jó nyájas lélek,
Ő vele mindent el-vesztettem,
Meg felekapom míg élek.

Ő érdemli szívem fájdalmát
'S terhes súlját kínomnak,
Egyedül tsak az ő sír-halmát
Hívom tulajdonomnak.

A' hová őt el-temettetem
Nints senkinek tudrára,
'S szép tellyes rózsákat ültettem
Szomorú sír-halmára.

Melleyek olly szépen virágoznak,
Mint az ő szép kebele,
'S ott kedvesebben illatoznak
Jobb szaggal lévén tele.

Egyszer, minden esztendőben
A' helyet meg-keresem,
Hol egy magános erdőben
Nyugszik az én kedvesem.

'S búsult szívem unalmában
Rózsát vévén kezembe :
Így virágzál hajdanában !
El - gondolom lelkembe.

'S széllyel - tépvén leveleit
Sírjára hintegetem ,
'S ifjúságom örömeit
Könnyezve emlegetem.

Ezen érzékeny harmatja
Hív szívem' fáj dalmának
Légyen kedves áldozatja
Kedvesem' árnyékanak.

XIV.

AZ ELSŐ BOROTVÁLKOZÁS.

Archilochum proprio rabies armavit Jambo.

Horat. de arte Poët.

TSAK el-kerülhetetlenül
 Le kell még-is vetetnem,
 Borotva szúrós élével,
 Ajjakam gyenge szőreit!
 Sebess idő hová szaladsz?
 Miért gyönyörködöl benne?
 Hogy borotvára fogj engem
 'S Illy hirtelen vénné tegyél.
 Az illendő idő előtt.
 Ez már tudom mindég így lesz
 Most feketés szőrt hányok-le
 'S idővel majd ha meg-érek
 Egész fejem fejerre vál.
 De semmi volna még ez-is
 Tsak vége lenne életemmel
 A' borotváltatásoknak.
 De ez az emberek kínja
 Tovább tart életemnél-is,
 Mert még a' sírom szélén-is
 Tudom hogy meg-borotválnak.

XV.

EGGY MEG - VETETTNEK KE-
SERVE.

UTÁNNAD folynak könnyeim
Te! ki futsz kö szíveddel,
Ki epeztö keserveim
Nézed száraz szemeddel.

Sok jó napom el - tüntetted
Mellyel magam bíztattam,
De néked esküdt szavaim
Soha még nem bánhattam.

Óh ha könnyeim érzenéd
Mellybe kö szíved ejthet,
Soha el nem felejtenéd
Ki téged nem felejthet.

Kínos sebeim' látása
Lelkedben meg - illetve
'S jó napjaim el - múlása
Tán még vissza - térhetne.

Még - is szívem, melyet meg - vetst,
Kedvesem, tiéd marad;

De, meg - lásd, a' mit most kergetsz,
Nem léfzen hív madarad.

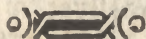
Ha akarsz bóldog órákat,
Mellyeket el - vefztettem,
Oh felejtsd - el a' hárs-fákat,
Hol neved fel - metfzettem.

Felejtsd - el a' patakokat,
A' kies réteket - is,
A' hol sétáltunk olly fokar;
Felejts - el engemet - is.

Élj vígan, kit én szeretek,
Bár szerelmem meg - veted!
Én tán kint sem érezhetek
Ha bóldog lessz életed!

De ah még - is, kedves alak!
Bár hogy el - vefztettelek,
Te, kit meg nem - bántottalak
El sem - is felejtelek!

Érzeni fogom szívemben,
Hogy árván hagyattatom,
Míg kínommal egyetemben
El nem takaríttatom.

XVI.

A' NAGY SZÜRET TELEGDEN.

PASZTOR! moss kádat! a' Szedők készek;
En, részemről, a' puttonos lészek.
Ennek adj dézsát, kosarat e'nek,
Itt ma dolgozni szükség mindennek.
Itt a' gazda 1 is, itt van a' pallér,
Puska fél-vállán, szoknyás gavallér 2.

No tsak legények! rajta legyetek!
Ma szüretelünk, ne heverjeteK
Nap-számát kiki meg-érdemelje
'S Eggyik a' másik' terhét viselje.
Eggy, meg eggy kosár; ez, a' hatodik.
Lám Comtess 3 Czili mint iparkodik!

No tsak legények! iparkodjatok!
Ma szüretelünk, ne koplallyatok!
Míg Jani magát ott melengeti
Nap-számát kiki mind meg-eheti

-
1. Gróf Haller János.
 2. Gróf Kisasszony Haller Klára most Gróf Kornisné.
 3. Cecilia.

Ki-veszi Poldi 4. lám az áldomást
Már az ő hasa nő szem-látomást.

No csak legények! eggy értelemmel!
Már a' kád félig van szőlő-szemmel,
A' szőlő leves, fok bort szűrhetünk,
A' must ragadós, részegedhetünk.

Lám hogy bé-szedrük mind a' kilentz bort
Nagy bajjal kapánk eggy tél-cseber bort.

XVII.

HORATII CARM. LIBRI II. ODE
X. (*Rectius vives Licini &c.*)

BÓLDOGABB lészel Licinus! ha szinte
Part alatt sem jársz, de be sem bocsátod
A' zajos tenger veszedelme közzé
Bűzke hajódat.

A' közép forsnál ki nagyobra nem vágy,
Azt sem a' szűkség nem-emészti gondal,
Sem kaján szemmel palotája fényét
Más nem irigyli.

A' fenyő-fákat szelek ostromolják,
A' le-dült tornyok nehezebbet esnek,
'S a' magas bértzek tetejére leg-több
Menny kövek ütnek.

Tart, mikor bóldog; de reményl, ha szenved,
A' nemes lélek; szomorú hideggel
Télbe' meg-búsít Jupiter, de napfényt
Ad ki-keletre.

Most szerentsétlen ha vagy-is, sokáig
Nem-lézel, sértő nyilait le-vetvén

Phoebus - is, nyugodt cēterája húrját
Pengeti vígan.

Légy gonosz sorsod veszedelme közt - is
Bátor elmével; soha meg - ne - tsiğedj!
És, ha mind vígan nevet a' szerentse,
Vond magad' öszve.

XVIII.

AZ ÉN SZERETŐM.

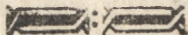
HOL vagy szép Szüz! melly megyében?
Kit bár nem - esmérlek,
Még - is elmém' képzésében
Magamnak ígérlek.
Ki hasonló ürességet
Szívedben érezel
'S eggy ifjat mint segítséget
Reszketve kérdezel.
Én mind nappal, én mind éjjel
Rólad gondolkozom
'S kedves képed szerte szélyel,
Szívemen hordozom.
Téged tiszta szerelemnek
'S nyájasnak képzelek,
'S az egész Affzonyi nemnek,
Elébe rettelek.
O már mennyit sohajtottam,
Szép Leány, éreted!
Rajtad mennyit búslakodtam,
Tán meg - is érzetted?
Ha te - is így gondolkozol,
Ha ebben részt vészsz:
Írd - meg, szép Szüz, hol lakozol,
'S az enyim te lészsz.

XIX.

EGGY IFJÚ (a' jegy vissza-adáskor.)

DAURA! míg engem szerettél
Míg szemem közzé neveltél,
'S kedves tsókjaidnak méze
Eggy jobb világba ígéze;
Az egész föld kerekségén
Nem volt más boldogabb, mint én;
Daura! mondd meg, mit vétettem,
Hogy szívedet el-vesztettem?
Hogy el-tűnt szerelmed' képi
Szívem szerte - szélyel tépi?
Nem! mit szenvednék éretted
Hívségem ha meg-veretted.
Itt a' képed! tartsd magadnak.
Míg könnyeim el-száradnak,
Nem hordok olly áspist velem
Melly vérré marja kebelem.
Daura! ím itt van képeddel
A' márka jegyed - is, vedd-el!
En szerelmed mérgén kívül
A' mellyel éltél kéz-ívül,
Meg-nem-tartok más égyebet
Mint a' véle ejtett sebét.

XX.

A' POETA.

HOL vagynak a' violák
Mellyeket nem régen
Én és némelly Leánkák,
Szedtünk a' térségen?
Ó ne-keresd híjába,
Mind el-húllott magába!

Hát a' rózsá hová lett
Ki-nyílt levelével,
Melly minden virág felett,
Szébb piros színével?
Ó ne-keresd híjába,
Mind el-húllott magába!

Hát L'ánykák hová lettek
Barna-szín hajokkal
Kik az előtt fénylettek,
Eggynéhány napokkal?
Ne keresd békételen,
Mind el-hóltak hirtelen.

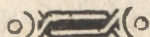
Ha titeket kérdenek,
Hol van Poétátok?
Tsak régi nótám' ének,
Fiúk, danoljátok!
Ne-keresd haszontalan,
Meg-hólt a' bóldogtalan!

XXI.

AZ IGAZ VILÁGI BÓLDOGSÁG.

TANÚLD azt meg-felejteti
 A' mit el-lehet veszteni,
 'S Az el-múló szerentsével
 Válg-meg mindentől békével!
 Szíved-is a'kép válaszd-el
 Hogy el-válva ne-szakaszd-el!
 A' mik rajtad történhetnek
 Légy Ura minden eserne!
 Légy bátor egész éltedben
 Tsüggedhetetlen szívedben,
 Ha az inség reád tódúlt,
 Hogy soha ne-légy nyomorúlt.
 Töltsd-bé kötelességedet
 És nem-ér szégyen tégedet.
 Így szerentséd'ellenére
 Szerentsés lésszél végtére,
 'S Fogod érzeni szívedben,
 Hogy az ember ez élerben
 Tsak a'zal élhet igazán
 A' mit ha el-veszt-is, nem bán.

XXII.

DOBOZY MIHÁLYHOZ.

HIDEGEN fújnak a' szelek
Dér szokott járni éjjel,
Sárgúlnak a' fa-levelek,
Misú! 's hullanak széllyel.
Halni készül a' természet
Érzékenységet veszti,
Közönséges az enyészet,
Melly pestisét terjeszti.
Misú! tán a' természettel
Irántam meg fogsz halni,
Hogy leg-kisobb felelettel
Sem - kívánsz vigasztalni?
Már most harmadikszor látom
A' fényes hódat tele
'S elmém' fájdalma, barátom!
Annyiszor újult vele.
Tudod, akkor mit fogadál:
Írni fogsz nem sokára
Mikor való tsókot adál,
Kis - szántón * utóljára.
'S halgatsz az-ólta szünetlen
'S nem-tudod mit ígértél
Sok levelem sikertelen,
Bár reá magad kértél.

* Kis - Szántó. N. Várad alatt Dobozzy Mihály
Úr bírja.

XXIII.

A² SOHAJTÁS PHILLISHEZ.

TÍ MAGÁNOS panaszaim!
Sokszori sohajtásaim!
Phillisemnek jó kedvébe
Repüljetez az ölébe!
Bús gazdátokat meg-szánván
Bé-fogad titeket talán,
'S nem haragszik-meg érette
Ha bús szívem meg-szerette,
Ha leg-kedvesb gondolatom
Szüntelen rajta forgatom,
Ha érte égek egyedül
Nem-veszi talán vétekök.
Neki hevült indulatom
Áh! mert tovább nem bírhatom!
Phillis! Phillis! kedves lélek
Érted halok, érted élek!

XXIV.

A' TAVASZ.

KEDVES idő' víg kezdete,
O gyönyörű ki-kelet!
Meleg fzellőd' lehellete,
Mérsékli a' mord telet.

A' föld színét változtatod,
Osztogatsz új életet,
Fel-engedésre nógatod
A' fagyott természetet.

Aldott tavasz' jó napjai!
Balzsama az életnek!
Téged a' föld' bús fia
Ó melly igen szeretnek!

Ha a' tél' fagyos hidege
El-öl kemény szelével,
Bíztat jó napod' melege
Új élet' reményével.

Ha a' tél' bús köddel, jéggel,
Mindenenket el-borít,
Ha kedvetlen hidegséggel
'S zürzayarral szomorít:

A' jó kedv a' szeretettel
 Gyönyörűség jár veled
 Zöld árnyékkal, új étellel,
 Örömünket neveléd.

Szívem óh mint meg - illeri!
 Kezdeted' első jele,
 Hálá - adva emlegeti,
 Hogy új erőt öntsz - bele.

Szép hajnalod' fel - tetézése
 Meg - vídítja lelkemet
 A' patsírták' víg zengése
 Táplállya életemet.

Úgy - is ha volt mulatságom,
 Ha még víg volt életem,
 Ha még - szerettem világom,
 Tsak neked köszönhetem!

Ha ártatlan kis - koromban
 Igaz volt az örömöm,
 Még most - is ifjúságomban
 Tavasz! neked köszönöm!

Óh mint örültem lelkemben,
 Ha fészekre akadtam;
 Mint vert szívem kebelemben,
 Ha másnak mutathattam!

Melly meg - elégedtem velem
 A' sárga libák körül!

Semmi Király Fejedelem
Illy igazán nem - örül.

Ha gólyákat véletlenül
Láttam hogy kelepelnek,
Melly ki - beszélhetetlenül
Örvendtem e' jó jelnek!

Gyermekségem' víg reggele,
Sok kedves tavaszaim!
Véletek lessz lelkem tele,
Míg el - múlnak napjaim!

De most - is ki - mondhatatlan
Vígasságim származnak,
Látván az első ártatlan
Jeleit a' tavasznak.

Most - is, ha a' fák indulnak,
Erezvén ki - keletet;
Erzékenységim lágyúlnak,
'S áldom a' természetet.

Most - is, ifjú életemben,
A' tavaszt meg - könnyezem,
Meg - illetödvén lelkemben,
Ha örömet érzem.

Most - is kedvesebb lételem,
Kedvesebb minden falat,
Kedvesebb minden ételem
Egy fakadó fa alatt!

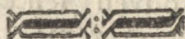
XXV.

JÓ AZ ISTEN.

A' vídám tavaszi eget
 Bús felhő kódósít,
 A' nyár menny-dörög eleget,
 Bár az áldást készíti.

Fiam! elméd gondolatja
 Ha nem - megy mint kellene,
 Ezt a' nagy Isten forgatja,
 Ne-zúgolódj' ellene.

Ha fújtól - is vesszejével
 Szenvedjél eggy keveset
 Ő teher 's telz erejével
 A' roszból jót 's édeset.

XXVI.

A' HÓLDHOZ.

TELLYES Hóld! szép fényességed
Már derül-fel messzéről,
A' Pásztor régen néz téged'
Görbe botja' végeről.

Erejére lágy tüzednek
A' hegyek már pirúlnak,
'S a' mint sugárid szélednek,
A' csillagok meg-gyúlnak.

Már a' réti tsepp-harmatok
Mind gyöngyökké lettenek,
A' források 's folyamatok
Meg-ezüstöztetnek.

Jer szelíd Hóld! szép fényeddel,
Jer szerezz tsendességet!
Tsak te vetisz fel-jövéseddel
A' búnak 's gondnak véget!

Míg fényedben nints enyészet,
Míg a' Nap fel nem szalad,
A' Föld 's az egész Természet
Nyúgoszik te általad!

szalad
= halad

XXVII.

A' BÚS PUTTONOS.

JÓ PUTTONOS! hol a' puttonod?
Hiszen szölőt kék most hordanod,
Most az igazándi szüretnél
Bakatort ugyan csak ehegnél.
Jaj nints putton; hát mit tsinálunk?
Most a' jó szürettől meg - válunk.

Pedig én a' puttont szerettem,
A' vállanira szépen fel - vettem,
És a' midőn meg vólt már telve
A' kádhoz vittem énekelve.
A' Szedőket - is én biztattam
S' víg szível dolgoztak alattam,
De Szedők! hogy legyen kedvetek,
Most más Puttonost keressetek.

Hív Pallérom! kedves Szedőim!
Tí minapi Szüretelőim!
Ha a' szüret most csak tiétek,
A' Puttonost emlegessétek,
A' szép bakatort ha látjátok
Azt a' Puttonosnak szánjátok.

Mennj - el hát most! te kis levelem,
'S mondjad, hogy a' Grófnét * tisztelem,
A' Gazdát - is, és Palléromat,
A' Szedőket és a' puttonomat,
A' búsult Puttonos' nevével,
Köszönts, egész Telegd' hegyével.

* Özvegy Gróf Haller Péterné.

XXVIII.

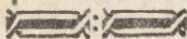
BELGRÁD MEG - VÉTELÉRE.

BELGRÁD! sok vitéz lelkeknek
Felejtethetlen ára,
A' Császári tzímereknek
Helyt engedsz utólyára!

Nem bírtad holdod' szarvával
A' mennyköves felleget,
'S kevés ly erőd' hatalmával
Rettegtél egy Öreget.

Tsúfos meg- aláztatással
Meg- szűnést magad kértél,
Te! ki minden mozdúlással
Nékünk halált ígértél!

'S ám'! rettegés siralommal
Szállott minden Törökre,
Kiket Laudon egy ostrommal
Le- ültetett örökre.

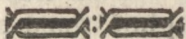

XXIX.

BESENYEI BEÖTHY JÁNOS.

(Bihar Vármegyei V. Ispány halálára.)

BEÖTHY! bár meg-hóltál a' reménység
elől,
De nagy érdemedben élsz még mindenfelől.

XXX.

A' SZERELMES PÁSZTOR.

ÖRÖKKÉ szerentsétlen ligetek!
 Mellyeket én soha sem felejtethetek!
 Ott esett az, hogy az első szerelem
 Nyílaival meg-rontotta kebelem':
 Ott esett az, hogy egygy őszi időben
 Daphnét, a' szép Daphnét, láttam elsőben:
 Ott esett az, hogy egygy halmon le-felé
 Félénk erőm gyenge testét emelé.

Ó mit szenvedek attól fogva,
 Hogy szívemet érezem fogva,
 Tí isemeték 's bokrok tudjátok!
 Mert titkaim bízom reátok;
 Hányszor járok, kelek köztetek,
 A' mióta szegény! szeretek.
 Bátor a' gyümölcsök magosok,
 Mellyekhez hasztalan kapdosok;
 Bár látom Daphné' gazdagságát,
 'S szegény forsom' alacsonyosságát,
 Bár ő egygy nagy Gazda' Leánya,
 'S az Apámnak nints húsz báránya:
 Bár helybe-hagyom értelmemet,
 Tsak nem enyhíthetem sebemet;
 Tsak szerelnem kell erköltseit,
 Szelídségét 's szép beszédeit,
 's könnyebbülni úgy láttatom,

Ha felőle gondolkozhatom.
Daphné! Daphné! jóság! szerelem!
Erköltseid' ohmint tisztetem!
Ó ha mikor jutol eszembe,
Melly dobogást érzek szívenbe'!

Hafznos mezők! kies ligetek,
A' tél jól téssen ti veletek!
Titeket- is, árnyék levelek!
Lassan el-hörögnak a' fizelek;
Ti- is, óh fák! ha szolgálatok,
Már a' tél nyugalmat várjátok!
Hát ha minden készül pihenni,
Kínra kell nékem fel-ferkenni?
Hát ha mindent meg-nyugtat a' tél,
A' gyötrelm' én bennem fel-kél?

Nagy Istének! éltem' Vezéri!
Kiknek titka' lelkem' isméri,
Ti, kik hívségemet tudjátok,
Daphnénak tudtára adjátok!
Hogy nagy neve 's kintsei között,
Szívem egyikbe sem ütközött:
De szelídségét, jámborságát,
Tiszta szíve' erányosságát,
Ariatlan szeme' tekintetét,
Ember-szerető természetét,
Mind az imáadásig tisztetem,
'S rekedt' hanggal meg-énekelem.

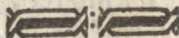
XXXI.

A' FOGADÁS.

CHLÓÉ! ne fuss tőlem, te durtzás Gyermekek!
 Halzontalan bújkálsz, mert nálad termek,
 Akármint mesterkedsz, akármint igyekszel,
 Attól a' négy tsóktól meg-nem-menekszel.

Aha fogadott vólt ma Chlóé velem,
 Hogy ha ő el-búvik, én meg-nem lelem:
 Meg-lelt a' fogadás négy erős tsók alatt,
 Én rá-is találtam, de ő el-szaladt.

Ne bújj Chlóé! ne bújj, ha r'ád talállok,
 Nyóltz erős tsók alatt, hidd, meg-nem állok,
 Most négy tsókig buktál a' tett fogadásban,
 Négygyel szaporítod reá-adásban.

XXXII.

AZ EMBERI SZERETETRŐL.

KI SZERETNÉ az életet
Ott, hol nints ember-szeretet?
Hol a' síró kisdedeket,
A' meg-görbült öz fejeket,
Érzés nélkül tekintette,
A' ki csak el-ment mellette.
Hol a' bús inség' könnyein,
Az izzadság' vér-tseppjein,
Senki nem-is szánakozott,
Ez, ez a' Föld meg-árkozott!

Mutass Uram! egygy kietlent,
Hol ne lássak illy Hitetlent!
Mutass egygy pufzta barlangot,
Hol ne halljak jaj-szó hangot;
Jaj-szót, mellyet kínja alatt
A' kétségbe-esés hallat.

XXXIII.

BELICZAI JÓSEF.

(*Arad Vármegyei V. Ispány halálára.*)

Én - is emlékezednek
 Eggy könny - tseppet szentelek,
 'S hol több szemek keserednek,
 Fel - elegyítem velek.

Ismeretlen voltom mellett,
 Téged el nem hallgatlak,
 Te, kit minden Jó kedvellett,
 Beliczai! siratlak.

Nem, mint ki - dült gyámolomat,
 Nem, mint reménységemet;
 Mert, nem ismervén forsomat,
 Nem ismértél engemet.

Ember - szerető jóságod
 Tudva van ország - szerte,
 Hív tiszta irányosságod'
 Mind a' világ esmerte.

Magzataidnak jó Atja,
 Hazád' jó Fia valál,

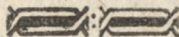

Hóltod mind kettő siratja,
Tudván, hogy fel nem talál.

Beöthy! * régi jó Barátod,
Íme! el-indúlt feléd;
Nem messze maradt-el, látod,
Kivel terhed' viseléd!

Jó emlékezer' párnáján
Békével feküdjetek!
Minden igaz szív' tábláján
Fel-lefz metfzve nevetek.

* Nagy barátságban élt Beöthy mindenkor Belitzaival. Együtt szolgáltak Bihar Vármegyében először, Beöthy mint Ordinarius, Belitzai mint Substitutus V. Ispány. *Elő*

XXXIV.

P H I L L I S H E Z .

MIÓLTA nyúgodalmomnak
Ellenére szeretek!
De füleid panaszomnak
Hállására siketek:

Hányszor mondtam bús lélekkel:

„Mit szeretsz bódogtalan?

„Ha minden kín' 's gyötrelmekkel

„Szerelmed haszontalan?

„Ah, az a' kiért szívedet

„Kín 's gyöttelelem vérezi,

„Titkon kínzó szerelmedet

„Láttya, de nem érezi!”

XXXV.

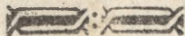
A' T SERMELYHEZ.

TSEREGJ, ó lassú folyamát!
'S járjál a' kis kövekkel!
De el-rúnt nyugalomamat
Meg nem adod ezekkel.

Ah, a' míg még hatalmomban
Vólt erőm 's akaratom,
Mint örültem alattomban
Néked, meg nem mondhatom.

Szökő habjaid' játékát
Víg örömmel szemléltem,
'S tseppetskéid' omladékát
Híven fel-keresgéltem:

De most, mióta szeretek,
'S érzékenységem hajlott,
Már nem gondolok veletek,
Foljatok itt, vagy amott.

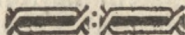

XXXVI.

A' BÓLDOG ÉLET.

O! HA az emberek ~~am~~nak örülnének,
Ha mikor másokon könnyebbíthetnének,
Ha volna mindenütt nyájasság, szeretet,
Ó! ki ne - kedvelné akkor az életét?
Ha eggy a' másikkal öszve-ölelkezve,
Segítné az igaz szegényt örvendezve,
Ha tsupán tsak azok a' könnyek folynának,
Mellyeket a' hívség 's öröm fajtolnának,
Ha mindenütt igaz volna a' szereleni,
Lehetni embernek lenne nagy kegyelem.

XXXVII.

A' HASZONTALAN VÁRAKOZÁS.

VÁROM, várom mind szüntelen,
Barátim! választokat,
De ki-fokadok kételen,
Nem gyözvén olyan fokat.

El-múlt több két hónapjánál,
Hogy el-váltam töletek;
Nem jöttem tovább Budánál,
'S már el-felejtettetek!

Ó! barátim! hívségemet
Keseríti, hidjétek!
Ha igaz szeretemet
Olly hamar meg-vetétek!

Mi eggy levélnél kevesebb?
Hát miért nem küldetek?
Ha nékem enél kedvesebb
Nem jöhet más töletek!

Kérlek! ne kényszerítsétek
Szívem' bal ítéletre!
Mert ez-is, mint a' tiétek,
Meg-hülhet végezetre!

XXXVIII.

A' JÓ ESTVE.

BÓLD OG Estve! életemnek
Minden estvéji között,
Melly hervadó szerelmemnek
Zöld koszorút kötözött;
Melly, hogy a' hóld bús világát,
Éppen reánk vetette,
Éltem' minden bódogságát
Lelkemmel érezterte.
Midőn nyájas szeméremmel
Kedvesem meg-vallotta,
Hogy hasonló szerelemmel
Szívem' titkát hallotta.
Bóldog Estve! melly lelkemet
Illy örökre juttattad,
Köszönöm, hogy szerelmemet
Már meg-jutalmaztattad!
Hogy jó szellőd' fúvallsát
Játszad ván körülötte,
Bús szívem' könny-húllatását
Ortzámról le-rörlötte.
Phillis! tellyes életedben
Emlékezz ez Estvére,
Mert tsak ez emlékezetben
Éltek lelkem' kedvére!

XXXIX.

H. KÓBURG' GYŐZEDELME, ÉS BEL-
GRÁD MEG - VÉTELÉRE.

TÖRÜLJÉTEK-MEG, Huszárok!
A' vértől kezeteket,
Szünjenek-meg a' mozsárok
Öntni zápor tüzeket.

Bővségefen áldoztatok
-A' Márs' vér-oltárára!
'S vitézséget mutattatok
A' világ' tsudájára!

Búsult kardotoknak éle
Foksánt vérrel festette,
A' bombi, kártáts, 's efféle
A' Hóld' fényét el-vette.

Víg szívvel mondják mindenek,
Kik halják híreteket:
„Ama' régi Fél-Istenek
Vittek véghez illyeket!”

Íme, tizennégy nap alatt,
Hogy jól neki kezdétek,
Már a' Fő-Vezér meg-szaladt,
'S Belgrád lett a' tiétek.

Foksán és Belgrád, eggy ősznek
Hallatlan jó szürete,
Légy e' két Felséges Ősznek
Örök emlékezete!

„Kóburg és Laudon éljenek!”
Ezt mondják ifjak 's vén^{ek}
„'S arany Ofzlopot tégyenek
E' két Vezér' Nevének.

XL.

A' FŐ BÓLDOGSÁG.

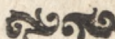
ÖSZTÖNÖZÉSÉBŐL a' hív természetnek
Egy fő Bóldogságot mindenek kergetnek,
De el-tévelyjedvén az igaz útjában,
Ez a' pénzben tartja, ez a' nagy pompában.
Ó nem azt, emberek! nem azt keressétek!
Ez a' szerentséjé, 's nem lehet riétek!
Egy igaz 's kegyes szív, ez az emberjava,
Ezt mondja a' lélek 's az okofság' szava.
Ha van vagy szerentséd, vagy keßerüséged,
Ez örvendeztesse, 's vígasztaljon téged'.
Ezzel fényeskedjél, 's ezzel tartsd rá magad',
Mivel a' szerentse mást mindent el-ragad.
Ezt érzeni, hogy van, 's tudni, hogy birsz vele,
Több mint egy Világnak a' haszna-vétele,
Sőt akármelly öröm, ha el nints mellette,
Minden édességét óra helyhezrette.

XLI.

CHLÓÉ' BÚS ESTVÉJE.

TE halvány Hóld' bús világa!
 Légy könnyeim' bizonsága,
 Mellyeket e' hegy-óldalon,
 Húllattam sok est-hajnalon.
 Itt, e' tölgyek' árnyékában,
 E' kösziklák' oldalában,
 Itten firok én szüntelen,
 Midőn senki nintsen jelen.
 Ez hatodik est-hajnala,
 Hogy már Dámon itt nem-vala,
 Hogy nem láttam a' Hiterlent,
 Hogy se nem írt, se-nem izent.
 Tán szegény meg-betegedett,
 Tán bánja, hogy meg-szeretett,
 Tán nem jöhet a' nyájától,
 Félvén kegyetlen Arjától,
 Dámon! Dámon! jöjj éj-félben,
 Ne-hagyd szerelmedet félben!
 Meg-várlak ez éjszaka-is;
 Jöjj-el, ha mind hajnalra-is!

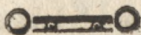
XLII.

A' S Z E K - F Ű.

KEDVES Szek-fű! Kedvesemnek
Leg-első adománya,
Légy esküdött hívségemnek
Örökös maradványa!

Téged', jó indulatjában
Adott az én Kedvesem,
'S azért színed' látásában
Örömemet keresem.

Téged' minden virág között
Szívem jobban kedvellt,
Mert a' mellyéhez körözött
Phillisem, 's rád lehellt.

XLIII.

NEM-SZERETEK.

IEFJÚSÁGOM' jó napjait
 Öröm's vigságnak szentelem;
 A' szerelem' rab-lántzait,
 Míg tsak lehet, nem viselem

Nyughatatlan a' szerelem,
 Sok gond és sok baj követi;
 Szüntelen való félelem;
 Bóldog, ki el-kerülheti !

Most még minden lépésimet
 Más tőlem számon nem kéri,
 'S el-szalasztott beszédimet
 Serpenyőbe meg-nem méri.

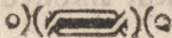
Most a' féltés erőszakot
 Tsendes lelkemen nem tészem,
 Nem szabja más ki a' napot,
 Mikép töltsem-el egésszen.

Nem! míg élek, nem szeretek,
 Magamat nem vesztegetem;
 Szabad lészek, míg lehetek,
 Nem kinzom rövid életem'.

XLIV.

MIRABEAU,
A' FRANTZIA NEMZET - GYÜLÉS'
ELŐL-ÜLŐJE' HALÁLÁRA.

LE-DÜLT tornyai közt Páris Városának,
Omladékaiból köz-bóldogságának,
Épített Frantz-Ország egy oszlopot sírva,
A' Mirabeau' neve ere van fel-írva!

XLV.

A' SZERELEM' BÓLDOGSÁGA.

MÍOLTA hív szerelmemnek
 Ama' jó estve kedvezett:
 Phillis! tsüggedő szívemnek
 Minden kedve meg-érkezett.

Miólta a' Hóld' fényénél
 Hív szerelmeddel bízattál,
 Phillis! szíved' szerelménél
 Kedvesebb jót nem adhattál!

Azóltá, minden reggelem
 Víg mosolygással hafadott,
 'S minden estvém, ó szerelem!
 Bánat nélkül alkonyodott.

XLVI.

D Á M O N.

OTT, ama' hegyek' lábánál,
A' Hóld' tiszta világánál,
Látfszik, a' ritka fák között,
Eggy ház, új náddal kötözött.
Ott van Chlóé, lelken' fele,
'S az én nyugalalmom vele:
De én, sebeim' véreben
E' kösziklák' üregében
Itt gyászolom szerelmemet,
Még le-kesergem éltemet.

XLVII.

A' HALDOKLÓ KERESZTYÉN.

HA tehát készítik már a' szem-fedelet,
 Ó szent Isten! tiéd legyen a' tisztelet!
 Tiéd, ki fel-tartván engem' ember-korig,
 Jó téreményiddal kísértél a' porig.
 Ó hányszor hagytam-el szegény lelkem' javát!
 Hányszor hallgattam-el az okosság' szavát!
 De te még is perbe nem álltál ellenem,
 Ó én könyürülő kegyelmes Istenem!
 Urám! én por vagyok és kisebb azoknál
 A' velem gazdagon közlött áldásoknál,
 És ha most irgalmad' éneklek az éggel,
 Végső háladásom' vedd kegyelmességgel.
 Szent Isten! te ki vagy irgalom, 's kegyelem!
 Im', fogadd-bé lelkem', mert néked szentelem!
 Kérlek, engedd látnom jobb karod' hatalmát
 Töltsd-bé szegény szolgád' hitét 's bízodalmát!
 Hogy ottan, a' már meg-bóldogúlt lelkekkel,
 A' szent Angyalokkal, és az öt szűzekkel,
 Minden világi bűnt 's szennyet le vetkezve,
 Szent ditsösségedet nézzem örvendezve.

XLVIII.

IFJABB SZ. R. B. GRÓF TELEKI IMRÉ-
NEK, (*midőn Exament tartott.*)

Kis Gróf! Szüléid' örömére
A' mint próbádat adtad,
Gyenge életed' erejére
Magad' felyül - haladtad!

Néked, a' víg játékok között,
A' mulattság' ölében,
Borostyán - kofzorút körözött
Apolló, jó kedvében.

Rád mosolygottak vídám szemmel
A' Pindusi Istenek,
Jó ésszel 's egyéb kegyelemmel
Fel - ékesítetnek.

Kedves Gyermekek ennyi időre!
Jó Szülék' jó Magzatja!
Virágod magát jövendőre
Melly kedvesen mutatja!

O nyölly, épüly, remek tsemere!
Nölly e' nemes törzsökre!
Kiket az ég veled szerete,
Bóldog Szülék örökre!

XLIX.

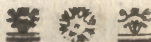
A' MEG - VÁLTOZOTT DÓRIS.

Ti ligerünk' Pásztorai!
 Mirtill kedves Pajtásai,
 Majd ha Mirtillt meg-láttjátok,
 Kérlek, néki meg-mondjátok!
 Hogy Dóris, már nem fél tőlle
 'S nem fog el-bújni előlle,
 Hogy jobb indulattal tele
 Nem kötődik többé vele.
 Mondjátok, hogy gondolatom'
 Most mind tsak rajta forgatom,
 Hogy fok ezerszer meg-bántam,
 Miólta véle úgy bántam.
 Mondjátok-meg, hogy érette
 Bús szívem - is meg-érzette,
 A' mit mondott könnyes szemmel,
 „Hogy tele van szerelemmel.”
 Mondjátok-meg, attól fogva
 Hogy őt láttam vólt zokogva,
 Szívem, bús zokogásánál
 Kedvesebb képet nem talál.

L.

A' HASZONTALAN ÁLDOZAT

OTT, ama' hegyek' völgyében,
 Eggy kis tsermely' le-mentében,
 Áll a' szép Vénus' temploma,
 Mellyet koptat fokak' nyoma,
 Kik, minthogy híven szeretnek,
 Híjába vesztegettenek.
 Én-is, a' több személyekkel,
 Már fokízor fok temjénekkel
 Aldoztam haszontalanúl,
 Hogy szívem szenvedni tanul.
 Ah, mennyi fogadást tettem,
 Még-is, a' mint észre vettem,
 Vénus, meg-vertén tüzeimet,
 Nem segíni szerelmemen!

LI.

A' HÍRÉBEA MEG - HÓLT.

T í apró ártatlan Magzatok!
Ajtómba ciprus - fát * rakjatok!
Kit el - felejtettek mindenek,
Aához tsak ciprus - fák illenek.

* A' Régiek ciprus - fát szoktak az olyan ház' eleibe tenni, mellyben valaki meg - holt.

LII.

A' HALGATÁS' MENTSÉGE.

TÉLON! szemenre mit veted
Úgy gondoltá restségemet?
Ha, mint én, nem érezheted
Epesztő gyötrelmemet.
Nem restség miatt halgatok,
Bár húrjaim siketek,
Sok kínaim, tí' szóljatok!
Ha némává tettelek.
Ah, míg bódogúl szerettem
'S gond nélkül Kedvesemet,
Víg szívvel énekelgettem
Szerentsés életemet.
'S most, ha az ég' akarátja
Daphnémtől el - rendele,
Ha szívem nem - is várhatja,
Hogy lehessen még vele;
Ki tsudálja, hogy, kedvemet
El - vesztvén e' tsapással,
El - keseredett szívemet
Emészttem búsongással?
Ki tsudálja, ha szeretett,
Hogy könnyeimmel élek,
Ha örökre el - vétetett
Tőlem ez a' jó lélek!

LIII.

A' PÉCZELI KERT.

IDŐSB GRÓF RÁDAI GEDEONHOZ.

NINTSENEK a' szerentsének
Semmi rendes útjai,
Bár az ember életének
Olly rövidek napjai.

Bóldog, kinek fel-tétele
Míndég arra tzelezott,
Hogy másnak - is használt vele,
Míg magának dolgozott!

A' ki egyy kis plánta-tőnek
Vesszejéhez mondhatta,
„ Majd, ha ágaid meg-nőnek,
„ Más-is járhat alatta.

Bóldog, a' ki szent érzéssel
Látta nőni kis fáit,
Mellyeknek más jó ízléssel
Kóstolhassa almáit!

Óh kegyes Gróf! kis kertedet
Építsd minden erővel,
'S már hanyatlott életedet
Hosszabbítsd ez idővel!

Láttasd itt a' természetnek
Pompás egyy ügyűségét,
És az emberi nemzetnek
Nagyra ment mesteriségét.

Itt a' rend' 's rendetlenséget
Egyvelítsed egygy-mással,
Hogy szívünk kettős ízépséget
Erezzen egygy látással.

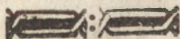
Ültess ebbe hasznos fákat
'S kedves ízű magokat,
Tellyes rózsák' y violákat
'S színes tulipánokat.

Tedd az útát árnyékossá
A' halmok' oldalain,
Az álmot kívánatossá
Gyep-széked' lágy hantjain.

A' völgyek' tekervényébe
Ültess szagos epreket,
'S a' halmok déli részébe
Szőlő-termő rőveket.

Ott egy partba, a' fák között,
Melly visszája a' hangot,
Építs kákából-körözött
Múlatságos barlangot.

Majd, ha késő unokáid
Itt öszve-ölelkeznek,
Köszönnén hasznos munkáid'
Hamvaidon könyeznek.

LIV.

PHILLISHEZ.

GYORS kereki az időnek
Szárnyra kelve fietnek,
A' jó napok utánjőnek
Bánati az életnek.

Phillis! még e' bődlog óra
Még szerelmünknek kedvez,
Phillis! serkenj-fel e' szóra,
Jer szoríts kebeledhez!

Majd ha síró gyermekedet
Nyájason ápolgatod,
Könyörgő szerelmesedet
Akkor meg nem hallgatod.

Phillisem! ki - nyílt karokkal,
Jer, ölelj-meg engemet,
Jer, vídámító tsókokkal
Bóldogítsd életemet.

Majd, ha nékem 's fiaidnak
Tsókjaid' ofztogatod,
Phillis! kettős tsókjaidnak
Ez erőt nem adhatod.

LV.

MÁSODIK JÓSEF HALÁLÁRA.

Az emberi nemnek igaz hív szolgája,
A' köz szeretetnek tüköre 's példája,
Ki a' józan elme' 's böltsé ség' ösvényén,
Segíteni kívánt népei'törvényén:
De kinek szándéka 's minden fel-tétele
Szerentsétlenné lett, 's el-múlt együtt vele.
Ki nagyokat akart, 's többre nem mehetett,
Mint-hogy bús éltének szegény! véget vetett,
Ki éltét hamarább fel-áldozta értünk,
Mint benne egy igaz Jól-tévőt esmértünk.
De még-is nagyobb volt ez egész Századnál,
Nézd, utazó! JÓSEF fekszik itt lábadnál!

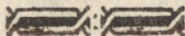

LVI.

A' MAI VILÁG.

VÓLT még ez előtt egy Haza,
Kit minden jó őralmazá;
Vólt egy idő, hol mindenek
A' köz-hafzonra éltenek,
Míg az arany szabadságért
Kiki szívesen ontott vért.

De most minden, ha dolgozik,
Tsak magáról gondolkozik.
A' melly érdem hajdanában
Vitézt tsinált, valójában
Ha most magad' úgy viseléd,
Egy bolondal több lesz veled.

LVII. „

A' KÍVÁNSÁG.

EN, az én lakozásomnak helyét, semmi Városban nem - választottam. Eggy kies és árnyékos halomnak oldalában, honnan a' réteket és szántó-földeket bé-láthatni, építettem magamnak eggy kis fehér házat, eggy kis paraszti házatskát zöld dézskás ablakkal, és azt, noha a' nádtető, az esztendőnek mind a' négy részeiben leg-jobb; és noha még az engemet, az én nádas házak között el-töltött gyermekségemnek böl dog idejére emlékeztetne: mégis, hogy pompásabb légyen, ama vídám és eleven színű tseréppel fedettem - bé. Az én ház-bélim tsekély. és eggyügyű, mint szintén magam - is. / Eggy-néhány szalma-székek, eggy asztal, a' virágoknak és gyümölcsöknek; eggy, mellyen némellykor leveleket írok, vagy hirtelen jövő érzékeny gondolatimat fel-jegyzem; és az én szívem szerént való Barátimnak, falon függő arnyék - képei. Ablakom, a' kertre szolgál, a' violák és szagos virágok illatozása között hűnyom-bé az én szemeimet, és a' rigók, 's fülemilék éneklése serkent-fel engemet, hajnali nyugodalmomból. Az én Udvari Telekemnek

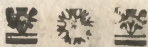

eggy része akol ; istállómban teheneket tartok, hogy téjjel éljek, mellyet nagyon szeretek. Az én Kertemnek mestersége a virágokban áll, mellyeket a' természet pompázott-fel, és minden gazdagsága, murekből, répából, káposztából és egyéb jó vereményből telik-ki. Nintsenek ebbe semmi haszontalan vad-geiszténye fák az árnyék kedvéért. A' sétáló-hely a' gyümölcstös-fák között van, mellyeket úgy válogattam-öszve, hogy az esztendő forgása szerént, egy-másután teremjenek. Szüntelen nyitva áll kertem ajtaja a' vándorlóknak, az én fáimnak hives árnyékában nyúgódja-ki magát az el-faradt Uras; és ezeknek gyümölcseit nem-tartja számba, az irigy kertész. Itt élek én nyugalomban; ~~az-én~~ kevéssel meg-elégedő lelkem, nem óhajtja a' Városok pompáit; és minden nagyra vágyásom itt állapodik-meg, hogy szabadon élek. A' józan-okosságot választottam parantsoló Urammá, a' szeretetet és igazságot ítélő-hírámmá, és a' természetnek fok-féle gyönyörűségeit mulató-társaimmá.

Én keresem-fel a' bokrok között a' tavasznak első violáit, én kezdem-el leg-először a' kertészséget; az utakat tisztítani, ágyat ásni, fákat nyezni, óltani, és ültetni. A' gyep mindazonáltal az én tavaszi meleg ágyam, a' galamb-begy az én első salátám, és soha nem tekerem-ki a' természetből azon idérten zöldségeket, mellyeket a' maga átkában szín és íz nélkül ad. Nints semmi ízet-

lenebb, mint az erőltetett zsenge. Nagyköltséggel megyen ez vagy amaz nagy Űr agra, hogy egész esztendő által, üveg-házaiból, rossz zöldséget, és éretlen gyümölcsöt kapjon asztalára. Az aratók között süt engem a' nyári nap, és a' gyep-ágyonmenyhini hévségemet a' lengedező szellő. Az én villásom izemem előtt hánnya az ágyást, és az én véka-búzámnak kevés számát magam rovom fel a' mogyoró-páltzára. Én vagyok legszurtosabb a' szüretnek mustjától; danolok szedőimnek szüreti énekeket; meg-fogom a' tsomoszló-fa' végét; és eszem velek lúdas kását. A' meg-fagyott réteket, és a' téli nád-vágókat az ablakból nézem; a' kandallóban égő száraz gajnak lobogásánál olvasom a' történeteket, és gondolkozom az emberi szívnek állhatatlan ~~széledetein~~. Ha némellykor szánkázni el-megyek, és a' fel-dült szán a' fagyos hóra vét-ki hennünket, teli kulats borral melegítem ~~az én~~ dudorgó társaimat. Így teszem az esztendőnek mind a' négy részét magamévá, és midőn vagy a' magam hasznáért, vagy a' mások' gyönyörűségéért fáradok, úgy érzem, hogy eggyer sem veszték el életem' napjai köztül.

~~Az én~~ éledelem eggyügyű és kevés; ~~az én~~ asztalom a' magam majorságából vagy fáradságából telik-ki; és ebben-is mindenkor az esztendő' változására vigyázok. Legegészebb eledel az, ^{vallyet} ~~a' mit~~ a' meg-érlett természet ad jó kedvéből; nagy tápláló erő van a'

kerti veteményekben; és a' jó gyümölcsök tsinálják a' tiszta vért. Az ~~én~~ a' iztalom tavaszkor virágokkal, nyárbán gyümölcsökkel van meg-rakva; a' tseresznyét Pünkösöd tájban eszem, a' dinnyét nyár-középen, midőn ~~azén~~ meg-száradt ínyem táplálást és nedvességet kíván. Soha sem forgatom-fel a' természetet; nem tsinálok a' télből nyarat; minden éltendő részeinek gyönyörűségével élek, és csak azt szeretem, a' mit a' természet maga a' jánl. Jó, mindennel idejében és módjával élni; leg-igazabb orvos a' mértékletesség; a' dolgozás, járkálás és éhezés, leg-jobb ízt szerző szakátsok e' világon.

Hogy igazán szolgáljanak, kevés tselédet tartok. Egy gazdának több igaz szolgálatot téshen egy fitzko, mint egy Herzegnek tíz komornyik. Minden a' mit az ember mások által vitet véghez, rosszul megyen az; annak veszi örömét, a' mire kezeit maga-is reá-tésh. Ha a' szomszédommal dolgom van, nem-hívatom hozzám; inkább oda-megyek, mind azért hogy lássam, mi történik házamon kívül, mind azért, hogy járkáljak; ez-is tesz valamit. Az únalom a' hosszas üléstől származik. Ritka gyalog útas az, ha csak nagyon el nem-fáradt, hogy vígnótákat ne danolna, mikor a' kotsiban-ülő komorúl öszve-húzza tekintetét. Azt gondolná az ember, a' városiak csak féltekben járnak magas zörgő kotsikban, hogy meg ne szöllítsák őket. Mindenkor készek an-

nak az embernek lovai, a' ki gyalog jár; és nem-tart tőle, hogy kénytelenségből otthon maradjon, ha kotsissa jó napot akar tsinálni magának. De ha senki sem-szolgal úgy kedvünkre, mint magunk magunknak, ha hatalmasabbak volnánk Nagy Sándornál, és gazdagabbak Krésusnál; én, tsak a'ra kérek mást, a' mit magam el nem végezhetek.

Ha mikor az én jó Szomszédjaim engem meg-látogatnak; gazdák vagyok Vendégeimnek, nem Urak; kiki otthon van az én házamnál, és mind azt tselekedheti, a' mit a' barátság és emberség meg-engednek. Az én társaságomnak tartó lántza az érzékenységek, egy forma szív, egy-más kedv keresése, és az erköltségek hasonlatossága. Tsak a' szabadság és egyenlőség rsatolja az én szívemet ölfelve; és mivel hozzám sem a' kénytelenség, sem a' haszon nem húzhat másokat, a' vígság és barátság szab törvényt Vendégeimnek.

Nem mégyen-el az én ajtóm elől szomorúan az igaz szegény, és nem átkozza el-zárt gazdagságomat, melly senkinek sem használ. Gyakran nem annyira pénz mint-egy jó szó eleveníti-meg a' szegényt; és ha a' szerentse velem, mint más akármelly nyomorúltal szabad; leg-alább, jó tekintettel fogadom bódogtalan felebarátomat.

A' társalkodás, és az egy-más között való mulatás, fő bódogsága az életnek. Höz-

zám hívok én-is némellykor egy inkább válogatott, mint számos társaságot; barátokat, kik egy-mást meg-érik; pajtásokat, kik a' mulatságot szeretik, sőt még affzony-ságokat-is, kik a' kötő-tő és kártya helyett, halász-horgot, lép-veszőt, a' ízedők kosarait, és a' gyűjtők gerebljéit vállokra merik venni. A' kártya valósággal semmi időtöltés; csak olyan embernek a' menedék-helye, a' ki mást egyebet a' világon nem tud csinálni. Mi ha el-véltébe játszunk-is, de igen kevésbe, hogy se mást ne tegyünk kedvetlenné, se magunk ne légyünk. A' játékon való kapás, melly csak a' fősvényiségnek és únalomnak gyümöltse, leg-inkább az üres fejekennés szíveken szokott uralkodni. De mi enél sokkal nemesebben mulatjuk magunkat; ritkán-is szorúlunk reá, sőt inkább tanakodunk estve rajta, hogy a' fok-féle mulatság közül, mellyiket válasszuk a' hólnapi napra. Nints itt mi közöttünk semmi városi rend-tartás, semmi erőltetett viselet; a' faluban kiki falusi. Minden mi ebédünk vígasság; mellyben nem-annyira tetszik a' nyalánk étel, mint az elegendőség. A' vígság, paraszti munkák, és ártatlan játékok, a' mi ízt-szerző Szakátsaink, és a' mi egészségünk fel-tartója a' mértékletesség. Az asztalt mindenütt meg-terítjük, a' kertben, egy hajón, egy fa alatt, némellykor egy kevéssé távolabb, egy tsergő forrásnál, a' zöld és lágy pázsiton, a' vad rózsavagy jószagú mogyoró-fák ritka árnyékában. A' tá-

lalás, minden rend-nélkül, de tisztán esik. Az én víg Vendégim danolva hozzák-fel egymás után az ételeket, és a' sültet nyársával együtt támasztják a' fa mellé. A' gyepből telik-ki a' szék, az ásztal; a' kút-kávéja a' pohár-szék, és a' kantsó borok a' fán függenek. Az ételek öszve-vissza rakatnak-fel, az éhség fel-szabadít minden ceremónia alól, és mivel eggyik a' másikkal keveset gondol, nem-is neheztel, ha előtte-nyúlnak a' tálba. Ezen nagy szíves barátságból támad néha, eggy minden gorombaság, hamisság és erőltetés nélkül való egyenlenség, eggy kis izivódás, melly sokkal szebb, és erősebben öszve-köti a' szíveket, mint a' köz emberségnek csapodársága. — Nints itt semmi haszontalan inas, a' ki beszédeinkre hallgatóna, viselerünket morskolná, falatainkat olvasná, és a' hosszas ebédért morgolódnék. kiki magának szolgál, hogy maga Ura legyen, és eggyik a' másiknak parantsol.

Ha mikor eggy paraszt mellettünk elmegy, ki a' maga tüzereit vállán vívén, vissza-tér munkájához, eggy két jó szó, eggy két pohár bor által, mellyek az ő nyomorúságát szenvedhetőbbé teszik, meg-örvendeztetem az ő szívét, 's belső részeimnek meg-indulásában, örömmel mondom magamban: Ember vagyok én-is!

Ha valaki a' lakosok között szomszédjaival Házi-inneper ül, ott vagyok közöttök.

Ha körülöttem lakodalmat tartanak, nem ejtik azt meg nálam nélkül; mert tudják, hogy a' jó kedvnek és vígaságnak barátja vagyok. Az ő hosszú asztaloknak végénél örömmel falatozok; az ő kedves paraszti nótájokat, magam - is ródítom; és vidámabb szível tánczolgatok az ő színek alatt, mint az Ország-Háza' Palotájában.*

Keserves! valóbankeserves dolog! Az Isten bódogságra teremtet mindent; a' természet kevéssel meg-elégszik; ellene-állhatatlan hajlandóság vonja az embert, ember-társához; és ki az, a' ki így él? noha ezen eggyügyü életnek bódogságát hathatósan érezi - is. Én, gyermekségenről fogva, a' szerentse'áldozatja vagyok; és ez az egész rajzolásom, tsak — kívánság!

* Budán, az Ország-Háza Palotájába szokott tartani a' farsangi mulattság.

LVIII.

A' PANASZ

RÍNÓ ÉS LAURA.

RÍNÓ! Enyh az idő. a' lágy tavaszi szelek szaggatják a' fellegeket, és az ég tisztul. Futva süti a' borongós nap a' ligeteket; észrevehetetlenül zöldellenek a' kopár halmok. Szép Tavasz! kedvesek a' te napjaid; az érzékeny szív szent indulatokkal áldozik tenéked. A' te öltözeted a' kellemetességnek ruhája; a' te tekinteted fel-szabadítja a' békélt lelkeket, hogy örvendezzenek. Tiszta a' te folyamatomd, ó lassú Patak! édes a' te tseppjeidnek íze, és kellemetesen hangzik a' te tsergedezésed. De fokkal kellemetesebb az az ének, melyet itten körül hallok, a' Laura éneke, ki a' meg-hóltakon kesereg. Szegénynek, már meg-görbült feje a' szüntelen való búsongásban! veresek szemei a' siralomtól, és az ő énekének siket hangja ki-fejezi szívének mély szomorúságát. Laura! kedves éneklő! miért ülsz itt oly szomorúan e' füvetlen parton? miért nedves a' te orzád, mint a' fél-fokadásba lévő rózsa, mellyen még a' reggeli harmat-tseppek ragyognak? Az idő örömré hív minket, és a' koporsóból ki-költ természet üzi a' szomorúságot.

LAURA. Az én könyeim Rínó a' koporsóké, és az én énekem a' koporsók' lakosaié. A' roppant természet gyászba öltözött az én szemeim előtt, és a' tavaszi gazdagsága nékem, csak különb-féle színeket hazudó szappan-buborék. Ah Rínó! oda az én ifjúságomnak barátja; és az én szívem, nem érez egyebet szomorúságnál. Szép volt az én barátom, mint a' leg-szebb tavaszi nap, fejér az ábrázata mint a' patyolat, lilium piros az ortzája, mint a' szederjes rózsza, 's el-múlt, mint a' nyáron lengedező szellő elmúlik a' vetések közt; de az én keserűségem él mind öröké. Igaz volt az én barátom szíve, tiszta az ő ártatlansága, 's könnyörűtessége mint a' lassú patak, melly kövérítő tseppjeit el-terjeszti a' tér-réteken. Ah Télon! te vóltál nékem mindenem; az én lételemet csak te benned éreztem, és te miattad szerettem a' világot. — Keseregj most Télonnak szerelmese, keseregj! de Télon, nem hall tégedet. Mélly a' halottaknak az álma, és alaton az ő por párnájok! Ah, mikor lessz reggel a' sirba, hogy azt mondjuk, a' szunnyadozónak: serkenj-fel!

Ah! hol van az én meg-elégedésem? Miért múltak-el az én életemnek jó napjai olly hamar? miért hólt-meg Télon, vagy miért esmertem őt valaha? Mert azt mondanám magamnak, Esztelen! azt keresed, a' mi e' földön nem-találtatik és azt gyászolod, a' mi nem-vólt. Ah Télon! de éltél! a' te

szerelmedben találtam - fel a' bódogságot, és a' te karjaid között érzettem az élet gyönyörüséget. Napok! vissza hozhatatlan napok! az ~~én~~ első szerelmemnek örömmel és bódog meg-elégedéssel teljes napjai! miért nem kezdődhettek újra, hogy soha elne múlnátok? nem-kívánnék más öröké-valóságot. — —

Az én hozzám való hív szerelem öltet meg Télot. Most midőn az idő ki-nyílt, ama' szigetbe ment-el, hogy ott számomra az új mezei virágokból koszorút fűzzön. Kicsiny volt a' víz, mikor által-ment, alig bírta tsónakját. Az én rólam való gondolkozás, és az a' szent öröm melyet előre érzett, ha nékem illy váratlan ajándékkal kedveskedik, úgy el-töltöttek szívét, hogy akkor verte magát észre, midőn már a' patak sebesen meg-áradott, és az ő élete veszedelmbe forgott. Késő volt a' gondolkozás, bele-ugrik tsónakjába, evez, de a' habok dühössége ellen lankadt volt az ő ereje, könnyű a' tsónakja. Eggy törzsök, melyet a' víz nagy erővel feléje hajtott, fel-fordítja a' tsónakot, a' víz ki-kapja az evezőt kezéből, kiált, de a' habok el-nyelték az ő kiáltása szavát, a' zúgás, el ölte azt, és csak a' víz árja segietre-ki fél-holt testét, a' nékem kötött koszorút, még-is kezébe tartván. Későn érkezhettek a' halászok segedelmére, kik ezt távúlról észre-vették, és karjaikra fel-vévén, estve-felé hozták hozzám.

RÍNÓ! én, mint mikor a' szelíd gerlitzének hív párját le-lövi a' kegyetlen vadász, hátra estem! — — —

Ó ti öröké szerentsétlen virágok! ártatlan okai az én keservemnek! meg-tartalaktitek mind örökre, és a' ti látásokkal nevelem ~~az én~~ fájdalmamat, míg porrá leszek.

Szép volt a' Télon halála és tsendes. Mint mikor egy kies nyári napon mosolyogva száll-alá a' vidám nap. Szinte hajnali három óráig tsendesen aludott. Akkor fel-vervén reám bádjadt szemeit: Laura! úgymond, itt a' ~~te~~ koszorúd!" A' hívség, szerelem, szánakozás, és kétség szaggaták szívemet; 's el-vévén erőltlen kezéből a' koszorút, keservesen sirtam. Ah Rínó! nagy tsapás volt ez eggyszerre; el-fogódik a' szívem, és el-ájúlok. — Öt óra volt, mikor ismét magamhoz jöttem, 's mint-eggy nehéz álomból fel-ijjedve kérdezem: El-e még Télon? Ah Laura! felel ő, nyugodtabb lélekkel nézném a' világ' végső veszedelmét, mint a' te ~~hív~~ fájdalmadat. — Vigasztald magad — az Isten könyörül a' te keserveden. — Már még-hajnallott szépen, és a' fel-jövő nap' első sugári, remegve játszodtak a' fák' árnyékai között ablakomon. Laura! mondá Télon, nyisd-meg az ablakot. Melly szépen kél-fel a' vidám nap! melly szent mosolygással serkenti a' madarakat éneklésre. Laura! nem jön-fel többé az én napom! — de nézzed az Istent! —

Istent! — nézd mint nyitja fel-kebelét, és mint hívogat magához. — Öröké való Isten! ím vissza-adom lelkemet, melly ezen szempillantásba, olly tiszta, mint midőn a' te szent kezeidből ki-jött, részesíts engem-is a' te örökké való boldogságodban — — Ne sírj Laura.! — — Tudod, az volt minden kívánságod, ~~csak~~, hogy boldog legyek; és most az fogok lenni. — — E're el-tsenedesedik, 's így szól ismét: Laura! abba, a' szigetbe, temetress-el engem — — a' hol a' virágokat szedtem — — tartsd-meg a' koszorút — — rövid volt a' mi barátságunk, — és — hosszú — a' te — keserved! — — E're reám-veti szemeit — sohajt, és meg-hidegszik.

Áh Rinó! ezen utolsó tekintete Télónak, vesztegette-meg életem minden terejét. Nem-esett a' halál senkinek érzékenyebben mint néki; Ő, a' ~~kinak~~ szerelmének az örökké-valóság rövidnek látszott, életének leg-szebb idejébe, múlik-ki; midőn boldog kezd lenni, midőn a' jövődő napok leg-édesebb reménységgel ketsegtetik szívét; midőn magának nyugodalmas öregséget, és fainak karjai között, tsendes halált ígért.

Nyúgodj már most tsendesesen te hív lélek! szent légyen a' te álmod, és nyugodalmas a' te pihenésed! Nem-fog téged' többé látni ez a' mellyék, mellynek ékessége való; és gazos fűvek fogják bé-nöni a' mi sétáló-helyeinket. En pedig itt fogok ülni

~~az~~ én könyeimben. E' kopár halmon fogom táplálni fájdalmamat a' te emlékezeddel, és zokogva nézek a' virágokra, mellyek sir-halmodon állatoznak.

RÍNÓ. igaz a' te panaszod, ó Laura! méltó a' te keserved. Az élet'örömét vesztetted el, és a' te rózsádat a' ki-nyílás-közbe, fújta szélyel a' hirtelen szél - vész. De, ne háborgasd a' halottak' nyugalalmát haszontalan kiáltásokkal, és ne rövidítsd életedet ~~a' te~~ keserveddel.

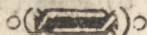
LAURA. Az én örömöm, Rínó, a' fájdalom; az én keservem tetszik nékem, és köny-húllatásimba, talállok vigasztalást. Az életnek nehéz terhe nyom ugyan engem, de a' sirá's könnyebbíti ~~az~~ én szívemet, és az én siralmom táplál engem. Az én köny-húllatásom áldozat; és az én zokogásom, kedves a' Télon' porának.

LIX.

A' DÉRHEZ.

TSALÁRD szépsége az állhatatlan tavasz-
nak! szépen bízattál virágiddal, és a' gyü-
mölsökkel nem-hagysz élni. Szép idő járt;
a' meleg meg-indította a' bimbókat; a' fák
virágzottak; és gazdag pompa volt a' hegye-
kennés kerteknél el-terítve. Melly édes re-
ményességgel nézrük a' virágokban a' gyümöl-
tsöket, és illy bódog tavaszban mint örül-
nénk a' jól-tévő nyárnak és ősznek,
melly a' mi fáinkat meg-fogja-áldani. Ha-
szontalan reménység! isalárd idő! az éj szak-
lehell, eggy híves éjzaka vastag dérrel har-
matozza-meg a' virágokat, és a' gyümölcs
le-volt szedve! — Húlljatok-le ti-is, ó le-
velek, húlljatok! Nints már gyümölcs, mel-
lyeket a' hévség, és jég ellen óltalmaztatok.
Majd a' nyári meleg napokon jön az éhező
útas, kinek meg-száradt ínye nedvesítést
és táplálást óhajt. Közöttetek fogja keresni
a' meg-frissítő gyümölcsöket, és nem-találja
azokat.

LX.

A' KERT. N. VÁRADON.

Az ÉN iskolámnak ablaka a' kertre szölgál, melly az előtt a' Paulinus Atyáké volt. Sok benne az egészséges bertzentzei szőlva, lágy körtvély, és telelő alma-fák. Amott az aszaló' végében a' több kopasz fák között tündöklik egy kis terepély baratzk-fa, első virágaival az egész kertet bízattván. A' szilva és körtvély-fák tarkázzák félig kinyílt bimbójokkal az ágakat, és a' pázsit zöldül szem-látomást. Gyakran midőn iskolai porral el-telven békességes türesemmel tusakodnám, az ablakon tekintek - ki; és a' fél-eleven természetnek látása meg-víditja az én lelkemet. — Jó Isten! mikor jön-el az az idő, hogy a' tsendes magánosságnak karjai között, kertem' fáinak árnyékában nyugodván, éljek az élet' gyönyörűségével, és tégedet, a' te munkáidba imádjalak!

LXI.

A'

PANTLIKA,

EGGY

PÁSZTORI JÁTÉK,

A'

GELLERT ÍRÁSAIBÓL.

A Játzó Személyek.

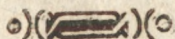
Daphne, a' *Phillis* Anyja.

Phillis, a' *Montán* Kedvese,

— *Montan.* a' *Phillis* Szeretője.

Doris, egy *Páztor* Leány.

— *Mirtill.* *Páztor* Legény.

I. J E L E N E S

DÓRIS, PHILLIS.

Dóris.

PHILLIS! mit könnyököl sz itt magad egyedül?
Mint mikor dél-tálya a' kökörtsiny le-dül.
Te, a' ki nekünk-is kedvet tsinált, 's nevelt.

Phillis.

Tudj' Isten jó Dóris! magam se-tom mi lelt,
Tsak nints kedvem.

Dóris.

Még - is kell okának lenni.

Phillis.

Id' akarék vászنام' meg-lotsolni menni,
'S eggy fába a' kezem' nagyon meg - ütöttem,
Ott a' hol a' vászنام regnap ki - kötöttem.
Úgy fáj hogy!

Dóris.

Tsak úgy van a' mikor sietünk!
Még e' nem olly nagy baj, ezen segíthetünk;
De hol Montán?

Phyllis.

Még az Anyám - is r'ám kerül,
'S szegény árva fejem le - motskol emberül.

Dóris.

Bíz az én Anyám - is fel - lobban hirtelen,
De hol Montán!

Phyllis.

Úgy - de ő úgy tesz szüntelen.
Az elébb - is egy kis szek - fűt zsáját szedék,
'S néki jön a' ketske, az a' kis nevedék,
'S egy takaró - szálíg az. álnok meg - ette.

Dóris.

Ne bántsd szegényt! hiszen, ő - is azt szerette,
De Phyllis! nem - akarsz te engem érteni!
Hol Montán?

Phyllis.

Ki tudná a' Pásztort örzeni!
Énnékem nem rabom, a' hol tetszik ott jár,
Ki parantsol néki? Szabad, mint a' madár!

Dóris.

Hát már tsak úgy beszélsz? ne feleked Montán!

Phyllis.

Ej hagyj békét, Dóris!

Dóris.

Haragszol r'á talán.

Pbillis.

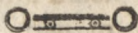
Hogy ne? Senki sem vólt más olly érzéketlen
Mint Montán én hozzám, Montán, a' hiteletlen!
Ah mint szerettem őt, mint jártam kedvére,
'S minap egyy pántlikát köték a' kezére,
Ott, a' hol tántzoltunk a' tölgy Árnyékában,
'S gondold - meg, ma láttam a' Clóé nyakában,

Dóris.

Már az nem szép dolog; de vigyázz reája,
Két pántlikának - is lehet egyy formája.

Pbillis.

Tsak nints ollyan mint az, már az mind hijába
Mert Montán tette azt, a' Clóé nyakába.
O Dóris! a' mit az én kezem kötözött,
Meg - esmérem én azt száz pantlika között.
Nagy rég' hogy tsináltam, alig van két hete,
Sárga a' közepe, a' széle fekete,
Egyébütt meg hol zöld, hol kék, hol fejéres;
'S apró tseppetskékkel mint a' harkály véres.
Zöld selyemmel azt a' fát - is r'á tsináltam,
Hol az első tsókkal Montánt meg - kínáltam,
Rajta van egyy P - is, egyy M - is van rajta,
Még - is másnak adja; ládd, a' kutya' - fajta!
De fuss az Anyám. — —

II. JELENÉS.

DAPHNE, PHILLIS

Daphne.

N o, fiam! ez jó idő!

Phillis.

De talán a' meleg nagyon-is rekkenő.

Daphne.

A' nem-árt semmit-is sem eggynek, se másnak,
Még úgy lesz több száma a' búza-rakásnak.
Én most úgy meg-úntam volt magamat othon,
A' vásznadat néztem, jól szárad a' napon.
De tán bajod-is van? úgy tetszik, hogy sirtál?

Phillis.

Nem biz' én!

Daphne.

Hát nálad minek az a' tsanál?

Phillis.

A' fejemnek, mert fáj.

Daphne.

Ugyan van ám eszed!
Jobb bizony hogy azt a' laput reá teszed.
De tudod ki ivott tegnap a' hőségbe?
Ládd fiam! hogy ejted magad betegségbe!

Phillis.

Óh nem! az attól van, hogy iboját szedtem, ly
Hogy olly nagyon sokszor fel-áltam, 's gör-
nyedtem.

Daphne.

Hát kinek szedted azt?

Phillis.

Irt van.

Daphne.

Nékem adod?

Phillis.

Hifzen azért szedtem!

Daphne.

Most te csak ragadod.
Szép biz' ez! de talán a' Mirril' számára?

Phillis.

Nem hág biz' ez soha az ő kalapjára.

Daphne.

Tán Montán? de ni-tsak mint el-pirúl bele!

Phillis.

Én könnyen pirúlok; de még a' nem jele.

Daphne.

Gondolom, hogy könnyen, a' Montán nevére,
Hát m'ért nem pirúltál - el a' Mirtillére?

Phillis.

Én nem - tom, a' szívem feleljen érettem;

Daphne.

Jól van, jól! a' szíved? de biz' észre-vertem,
Szereted te Montánt.

Phillis.

Nem olly igen nagyon,
Hiszen mindég mondom, mikor velem vagyok,
Hogy menjen-el, mert van más egyéb dol-

gom - is,
De ő fel sem veszi, még ha haragszom - is.
Ma - is hogy korsómnak egy kis gödröt ások,
„Nem szép, úgy - mond, mikor a' L'ányok
durtzások!

Daphne.

De mást beszéll még - is a' húgod Corinne.

Phillis.

Ollyan alá - való gyermeknek ki hinne?

Daphne.

Gyermek szól igazat, már én csak azt mondom!

Phillis.

Akár-mit beszéljen, arra semmi gondom.
Hiszen, ha hogy ollykor eggy mezőn legelünk,
Ha idő töltésre ketten énekelünk,
Ha hogy ollykor én-is fúvok a' sipjába,
Már az olly nagy dolog?

Daphne.

Az semmi magában!

De még-is azt mondod lát'd, hogy el-küldötted,
Mikor ott enyelget néha körülöttem!

Phillis.

Ez meg-is eshetett némellykor, meg-vallom;
Ó de mikor az ő sipja' szavát hallom,
'S ha azt a' felelő vissz'-hang úgy meg-sejti,
Minden bosszúságát szívem el-felelji!

Daphne.

Tán te vagy a' vissz'-hang? hisz' énekelhettek,
De én arról tartok hogy szerelmeskedtek.

Phillis.

De hogy, édes Anyám! az eszünkbe, sintsen,

Daphne.

De durczásságodról van a' ki meg-intsen!

Phillis.

Hiszen, ha mond'ra-is, róla nem-teheretek;
De nem-következik ebből, hogy szeretek.
Ő arra kér, mert már meg kell valni, látom,
Legyek Barátnéja, 's ő az én Barátom.

Daphne.

Fiam! a' barátság hamar szerelmet szül!
De jobb lessz, ha Montán a' nyája mellett ül,
Te pedig majd Phillis végy - bé éjszakára.

Phillis.

Nem - lessz semmi bajom nékem akkorára.

Daphne.

De még - is csak egyél valami zöldséget,
Melly el - üzzön rólad minden betegséget.
Én el - megyek, eszem tán eggy kis Gomoját, ly
Te pedig leányom szedjél sok iboját! ly

III. JELENÉS.

DÓRIS, PHILLIS.

Dóris.

SZEGÉNY Anyád! rajtad lát'd mint tűnölödik!

Phillis.

De má, úgy - e, még - is, hogy nem-zörgölödik?

Dóris.

Hát az Orvossággal?

Phillis.

Ott könnyen segíték,
Mihelyt egy kis bodzát, 's vad rútát keríték,
Mert ez, és a' töve az árva tsanálnak,
Ő nálla a' halál ellen - is használnak.

Dóris.

Héj bezzeg az Anyád ha engem' kérdene,
Meg tudnám én, rajtad hogy mi segítene!
Montán.

Phillis.

Eredj! eredj! csak ne bosszants vele,
Mert már majd meg - fájul a' fejem - is bele!
Melly jámbor, melly szelíd volt a' tekintete,
Még - is a' hitetlen, lár'd, hogy rá szedhete!
De semmi, tanúltam én most ez embernél,
R'á nem szednek engem, hidd, többször egy-
szernél!

Dóris.

Jé már ez nagy harag! ha ha — — —

Phillis.

Ni, bizony még nevet!
Tán öszve - szürtétek egy - mással a' nevet?
Héj Dóris! hívségem nehezen szíveli,
Lárván, hogy pántlikám más leány viseli,
O mert csak azokat a' tsókokat szánom!
A' mit kapott töllem az én rossz Montánom.

Dóris.

Hát meg - is tsókoltad?

Phillis.

Ollyat hogy kérdhetel ?
Látszik, bódog leány, hogy te nem - szereted !
Ő kezdte el ugyan ; hanem akartam is ,
Ha szégyenlettem - is , ha vertem , szidtam - is ,
De bíz utóljára , úgy rá fanyalodtam ,
Hogy az ortzám néki még magam tartottam .
Kérd meg tsak a' kúttól , kérd - meg a' bodzástól ,
Hány száz tsókok között váltunk - el egygy - másról !

Dóris.

Hát osztán szüntelen tsak tsókolódtatok ?
'S az alatt egygy - másnak semmit sem szóltatok ?

Phillis.

Ó igen ; de minden beszélgetés mellett ,
Semmi - is úgy jobban mint a' tsók nem - kellett !

Dóris.

De hát még - is osztán miről beszéltetek ?

Phillis.

Ó te bódog leány ! arról hogy szeretek ,
Ő meg - ölelt engem , én őt meg - öleltem ,
Ha ő kintsemnek hív't , lelkem ! azt feleltem !
Ha mond'ta , tsak az én személyem bersüli :
Tudod , hogy egygyik szó , a' másikat szüli !

Dóris.

No jól van , de osztán nem untatok erre ?

Phillis.

Tsak nem - akadtam még illy bódog emberre !
De

De hogy úntunk Dóris! de észre sem vettük,
Gyakran, hogy az egész napot hova tettük,
Olyan hamar el-múlt!

Dóris.

A' furtsa állapot!

Azzal tölteni - el a' mé lységes napot,
Ölelni, Galambom! tsillagom! szeretek!

Phillis.

Hafzontalan Dóris! mert ma nem nevetek.
Valamikor Montán, Montán volt én velem,
Mindég beszédessé tsinált a' szerelem.

Dóris.

Jól van! 's ha eggy napot így el - töltöttetek.
Ugyan mond-meg, más nap miről beszéltetek!

Phillis.

Az-is furtsa kérdés!

Dóris.

Nó. de, mond - meg még-is!

Phillis.

Tudod, hol felleges, hol tiszta az ég - is,
Mi - is, hol tzivódrunk, hol öszve-békéltünk.

Dóris.

Tzivódni?

Phillis.

Mint az ég, mi-is tsak úgy éltünk.
Mert, fokszor tzivódnak ám a' szerelmesek,

Még-ís azért, minden napjaik kedvesek!
Néha egész nap- is többet nem- tsinálunk,
Hogy eggy- más szemébe néztünk, 's kukuts-
gáltunk.

Dóris.

Tehát a' szerelem mind csak képzelődés!
Ölelés, tsókolás, tréfa, és perlődés!

Phillis.

Hát még enyelgeni sem-tudsz? ó ártatlan!

Dóris.

Nem biz' én, ez a' szó előttem hallatlan.
Hát mi az?

Phillis.

Az csak kéz- 's ortza tzirolgatás,
Szerelmes beszédek, néha tsókolgatás.

Dóris.

Soha bizony soha, hát eb az ingetek!
Tziróka, maróka, még úgy- is tettetek?

Phillis.

Tettünk bizony, 's lád-e, még-is az átkozott!
Engem melly izégyenbe 's gyalázatba hozott!

Dóris.

Igen bizony, hát most mit fogsz már tsinálni?

Phillis.

Szerelmem', pantlikám', és Montánt utálni,
Nó de mond- meg magad, ügye? ha szeretne
Hogy két napba egyszer csak hozzám jöhetne?
Látom én mind tegnap, mind ma- is, hogy kerül,
De Dóris! úgy tetszik, Mirtill jön emérül,
Mond, őrizze nyájam míg violát szedek,
Hisz' itt nints sem mételey, sem víz, sem
meredek.

IV. J E L E N É S.

DÓRIS, MIRTILL.

Dóris.

ISTEN hozott egyszer Mirtill! e' ligetbe!
Be régen nem - láttunk! mi az a' kezédbe?

Mirtill.

Eggy kis állat,

Dóris.

Már azt nem szükség mondani,
Hiszen úgy ~~sem~~ szoktak ott farkast hordani!

Mirtill.

Nó hát itt van, nézd - meg!

Dóris.

Már nem - nézem, tedd - el!

Mirtill.

Mi az Dóris? hát a' tréfát ~~sem~~ érthet - d - el?
Ne légy olyan kényes!

Dóris.

Van talán még eszem,
Hogy az olyan forma tréfát fel - ~~sem~~ veszem.
Ném-szép, nem is szoktam mindjárt haragudni,
Tsak hogy, m'ért akarok tőled mindent tudni.

Mirtill.

Hiszen tudni lehet, én mindjárt meg-mondom.

Dóris.

Ne mond bizony nékem, reá semmi gondom.

Mirtill.

Jaj de haragos vagy! nó de már az minnek?
Hiszen én meg-mondom, tsak ne-szólj senkinek.

Dóris.

Már én a' nyelvemmel kedvem szerént élek,
Ha tetszik, hallgatok; ha tetszik, beszéllek.

Mirtill.

Nó de, ne-légy még is az ember'Echója,
Lát-d-e, ez a' Montán'fekete rigója,
Ezt raval, még Phillis a' fészkeből hozta,
'S kopaszon Montánnak od' ajándékozta,
Szépen tud fütyölni; most hogy a'ramentem,
Nem vólt otthon Montán, 's én bizony el-
tsentem.

Dóris.

De hát ugyan alba, mi örömöd' látod,
Hogy úgy meg-lophatod Montán jó Barátod?

Mirtill.

De hagyd-el! már énnek örülök mondhatom,
Hogy a' tronfot tronfal, vissza-pótolhatom.
Tudod, hogy bánt velem ő is tavaly ősszel,
Mikor el-dugatta a' Tengeri tsősszel
A' seregé lyemet? Én ezt fel-tartottam,
'S egy kedves nótádra meg-is tanítottam,
Valaki tsak látta, mindjárt meg-szerette,
Az ének' nótáját olly szépen ejtette.
Hilax! Chloris! tölem hogy gyakran hallotta,
Hilax! Chloris! mindég utánnam mondotta.
Sokszor egész nap-is ült a' jüh'hátára,
Mint-ha azt tartanak tsak az ő számára.
De furtsa állat vólt!

Dóris.

Az bizony, tudom már;
Az a' nagyon okos, nagyon drága madár,
Melly hogy akkor a' négy-nyarat meg-haladta,
Nem-akarád adni tíz tsóknak alatta,
De szegényt, a' Milon' kutyája meg-ette!
Mirtill! itt van tíz tsók, kell-e most érette?
De meg-álj! jut eggy kis tsalfaság eszembe.
Én most nem-rég' valék itt Phillissel szembe',
Ő, hogy látta volna azon esküdözött,
Mikor tsókolgattál ott a' bokrok között,
Mirtill! most ezt rajta meg kék boszúllani,
Mutasd a' rigót, 's mond! —

Mirtill.

Mit tudjak mondani?

Dóris.

Mond, hogy te Montántól kaptad e' madarat,
De ne ne vess osztán! edd-még az agarat!

Mirtill.

Tsak biz'd r'ám, ki-lopom én biz a' szemét-is.

Dóris.

Most úgy-is utálja a' Montán nevét is.
'S ha nevetés nélkül beszélsz, úgy el-hiszi.

Mirtill.

Jól van; a' tsintalan ő-is el-nem-viszi,
Mikor a' tömlömön meg-öld'ta a' hurkot,
De most meg-éteitem ám vele a' szurkot!

Dóris.

Én Chlóéhoz megyek: De ni! a' hol jönnek,
Bújj ízibe alá, e' termett szőlőnek.

(mind ketten el-mennek)

V. J E L E N É S.

PHILLIS, MONTÁN.

Montán.

PHILLIS! mit futsz töllem? mi lett olly
hirtelen?

Phillis.

Ha más ként nem vagyok, így vagyok szüntelen.

Montán.

Soha sem láttalak még én illy méreggel.

Phillis.

Soha sem-is esett a' mi tegnap reggel.

Montán.

Tegnap? 's nékem kellett valamit véteni?

Phillis.

Álnok! szemembe-is hogy mersz tekinteni?

Montán.

Nó de hiszen mond-meg!

Phillis.

Éjj, jobb ^{am} ha halgatol!

Montán.

Úgy hát én nem tudom, miért pirongatol!

Phillis.

Az szép! az igazság csak mindig tiétek!

Montán.

Az Istenért! mond-meg hát! mi az a' vétek?

Phillis.

Ni biz a' jó lelkű egy tseppet se bánja,
Még, hogy én mondjam-meg, tölem azt kívánja.

Montán.

Phillis! Phillis! hát ez a' minapi beszéd?
Hol a' fogadásod?

Phillis.

Ott, a' hol a' tiéd!

Montán.

Hát ez az a' hívség a' méket igérted?

Phillis.

Lassan Montán! mert így a' szívem' meg-sérted,
Hív voltam én hozzád.

Montán.

Hát én mit vétettem?

Hív vagyok én hozzád.

Phillis.

Az biz', észre vettem!

Montán.

Ah Phillis! Galambom! életemnek fele!

Phillis.

Nem-vagyok én Clóé, tán álmodol-ele?
Ni hogy beszéll-félre!

Montán.

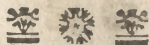
'S ezt még Phillis mondja?

Ó Phillis! az vagyok, szerelmem' bolondja!
(eggy kevéssé halgat)

Hát nem-szóliz?

Phillis.

Ma magam reá-nem-vehetem.

Montán.

Hát, vesszen - el füvöm, juhóm, 's a' ligerem!
Ha meg-bántottalak, a' nagy Pánra vallom!

Phillis.

De tudsz átkozódni derekasan, hallom!

Montán.

Ha Clóét szeretem hát! — — —

Phillis.

Tsitt! ~~most~~ ki - nevetlek,
Nem szereted? én meg téged nem-szeretlek!

Montán.

Még Clóéval? de már ezt nem-érdemlettem!

Phillis.

Menj, hitetlen, hozzá; menj, mond - meg
helyettem!

Montán.

Én! Phillis! hitetlen? 's így hívsz te engemet?
Ki jobban szeretlek mint az életemet,
Kinek az volt, 's az lesz minden kívánságom,
Hogy te légy valaha kintsem, 's bódogságom!
Hogy te veled éljek, 's hogy (ó édes álom!)
Hív karjaid között érjem - el halálom!
Már két esztendeje Phillis! 's kilentz hete,
Miólta hív szívem téged meg-szerete,
Miólta csak egy nap sem ment - le szárazon,
Hogy meg-nem-láttalak vagy itt, vagy a' gazon.
Hányszor őrzötte más a' nyájam' helyettem?
Mikor Phillis! veled, te veled lehettem!
Hány kedves, (bár Anyád szüntelen üldözött)
Hány kedves éjszaka múlt karjaid között?
Tudják a' isemeték, tudják a' ligetek;
Napok! bódog napok! ó hová üntetek?

Számodra egy páltzát 's pohárt-is tsináltam ,
Mellyre egy Erde i Istent faritsgáltam ,
Kinek , míg hívségem' Phillis ! kedveltetted ,
Sok kövér juhokat áldoztam éretted.

Tovább-is tsináltam majd fél - esztendőnél ,
Tudod Phillis ! magad gyakran a' kút - főnél ,
Hogy el-vágott kezem meg mostad 's töröltted
Szánakozó kézzel nyomkodtad , kötötted.

Phillis ! kényszerítlek a' régi hűségre ,
A' mi ligetünket őrző Istenségre ,
Mond meg ! ugyan mond - meg , ki volt olly
átkozott)

A' ki én felőlem néked hazudozott ?
Mond-meg ! hogy változtál ilyen hideg jéggé ?

Phillis.

Azt a' te szíved - is meg - mondja eléggé.

Montán.

Phillis ! az én szívem melyemet nem veri ,
Mint a' ki tett bűnét érezi 's ismeri.

Phillis.

Hát hol a' Pántlika, ~~a' mit~~ néked adtam ? *melly*

Montán.

Mindjárt elő - hozom, a' kunnyhóba hagytam,
A' szek - fűd mellett van.

Phillis.

Meg - botsáss, barátom !
Én semmit se hiszek valamig nem látom.
(Montán el - megy.)

VI. JELENÉS.

PHILLIS, MIRTILL.

(elő szóló)

Mirtill.

MONTÁN ám az ember! nints olyan itt
körül,

Már a' Barátoknak ő lehet tükörül!

Azt is nekem adja, a' mi leg - kedvesebb.

Phillis.

Mit adott? a' fűjét?

Mirtill.

Nem, a'nál kevesebb.

Phillis.

A' Pintyét?

Mirtill.

Találd - ki ezért a' rigóért!

Phillis.

Hát ezt adta neked? pénzért vagy jó szóért?

Mirtill.

Biz' ő csak úgy adta, én megint el - hoztam.

Phillis.

Úgy adta? de hisz' ezt én ajándékoztam,

Most tán csak bosszanni akar ő engemet?

Mirtill.

De hogy! hanem nékem keresi kedvemet,
Phillis.

Szép - is az, hogy magát veled kedvelleti,
'S az én betsületem ronija 's vesztegeti!

Mirtill.

Azt mindjárt gondoltam, hogy úgy járok veled,
Hogy gyanús haraggal el - relik kebeled.

Semmi az, hogy nékem adra a' madarad,
Ha a' madár enyim, Montán tiéd marad.
De tudod, Phillis, mit? ezt a' hímhez zárom,
Míg fészket rak, tojik, 's míg ki - költ,
meg - várom,

'S mihelyt a'ra való lessz, hát azt fogadom,
Hogy két tsonka - tollas fiát, néked adom.

Phillis.

Ad'szatsak; a' biz' ez, az én rigóm féle.

Mirtill.

De meg - fül ha olyan marko san bánisz véle.
Lágyan tartsd, mert hát-ha meg talál dögölni

Phillis.

(meg - fojtja)

Nefze itr van! magam meg - akartam ölni.
Hitetlen Pásztorok! már azt sem tudjátok,
Hogy a' Pásztornékat mivel bosszantsátok!
De te, el ne feleljtsd a' fiát eb - adott!
Eggy Pásztor meg - tartsa azt, a' mit fogadott!

Mirtill.

Szerentsétlen Montán pajtás! bé meg jártad!
Hogy azt a' kis rigót onnan el nem zártad.
Lát'd! már most meg - vallom, én ezt tsak el -
loptam,

Hogy, az-elébb, Montán előtt el-súllogtam.
 Bé-nézek, hogy az új sipját meg-próbálnám,
 Senki sints; hát-ha most, Montánt meg-tré-
 fálnám,

Gondolom magamban! úgy-is tavaly ősszel,
 A' feregélyemet el-dugták a' tsősszel.
 'S el-hozom; te pedig, féltő 's gyanús lélek,
 Meg-fojtád; ó mert ezt bánom, a' míg élek!

Phillis.

Hát ezt loptad? 's Montán nem tud semmit
 benne?

Mirtill.

Jaj hiszen, ha tudna, úgy mi bajom lenne!
 De lát'd, Dóris lovalt e're a' tréfára.

Phillis.

Az olyan tréfának, lát'd, ilyen az ára!

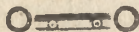
Mirtill.

De nem szép ám mindent olly nagyon fel-venni!
 A' ki tréfál, annak tréfát kell érteni!

Phillis.

Mirtill! én karóhoz nem kötöm az eber;
 Már bánom, de lát'd! nem gondoltam egyebet,
 Tsak hogy meg akartok engem haragítani,
 Mert úgy-is kezd'tem vólt, már Montánt
 gyanítani.

(hirtelen el-megy.)

VII. JELENÉS.

MONTÁN, MIRTILL.

Montán.

Jó szerentsét Mirtill! kedves énekelő!
Honnan vetődhettél most az egyszer elő?
Hát Phillist nem-láttad? nem tudod hová
ment!

Mirtill.

Éppen most vala itt, tán ott lesz oda lent,
Gondolom Dóriszal, ott ama' nagy fánál,
Mert kért, hogy itt legyenek addig a' nyájánál.

Montán.

Bezzeg ugyan Mirtill volt ám tseré-paté!
Leg-nehezebb per az Állzony-állaté!
Gondold-meg! azt fogta Phillis erővel rám,
Hogy én másnak adtam a' kedves pántlikám,
A' mellyet a' minap karomra kötözött,
Ott a' hol tánczoltunk a' zöld tölgyek között.
Be nagyon haragud't!

Mirtill.

Már azt ki tenné-fel?
Biz' én azt gondoltam, mind fenéig téj-fel!
Hanem ugyan Montán! kérlek valamire,

Ha engemet szeretsz!

Montán.

Nem kérhetsz semmire,
A' mit meg nem adok; de nem a' rigómat,
Mert inkább od' - adom a' leg-jobb tinómat.

Mirtill.

Nem-kérek én semmit, tsak hogy meg-
engedjél!

Montán.

Eredj, eredj, Mirtill! ne-gyermeskedjél!
Most tréfálni akarsz, vagy tsúfolni talán,
Nekem nem vétettél.

Mirtill.

Még sokat-is, Montán!
Jaj mert színt' úgy félek, ha meg fogod tudni,
Hogy míg élsz, mindég fogsz reám haragudni.
Phillis. —

Montán.

Nó, hogy Phillist talán meg-tsókoltad?
De kellett-is, hogy ezt olly nagyon titkoltad!
Az nem szentség-rörés! ez tsak tréfa-játék,
Mellyet én-is töled nem tsak egyszer láték!
Hát ezt engedjem-meg?

Mirtill.

Ó nagyobb az aínál!
Dóris-is benne van. —

Montán.

Bár-tsak már szóllanál!
Phillis! Dóris! mert már majd meg haragu-
dok, én még a' vétkedről eggy tseppet sem tudok.
Mond-meg! nem haragszom akarmi leffsz, hiszen

Rosz Pajtás az , a' ki pajtásnak nem hiszen !

Mirtill.

Ma hozzád indulok reggel a' lutsokban ,
'S hogy senkit sem látok ott a' kunnyhotokban ,
A' rigód' el - hozom ; Dóris elő - talál ,
Kérdi , mi van nálad , mit hozol ! és hol valál ?
Meg - állok 's mutatom néki a' rigódat ,
ÉS ő (halgat)

Montán.

De mond tovább ! ne hagyd félbe szódat !

Mirtill.

Ő , mond ; hé , meg kék most ezel Phillist
tsalni.

Montán.

Szép - is a' barátom , úgy reám lovalni !

Mirtill.

'S mond Phillisnek , hogy ezt néked Montán
adra ,

Úgy - is haragszik rá .

Montán.

Ennye , eb - ugatta !

Mirtill.

Hát a'ra jő Phillis , 's Dóris meg el - szalad ,
Ni Phillis ! mutatom néki a' madarad' !

Nekem Montán ad'ra , ő el - veszi , 's így szól ,
Ennye , — — — —

Montán.

Gondolom már ! talán meg - tsipte jól ?

Mirtill.

Nem ! ha - nem a' mint ott fogta , simította ,
Míg félre - tekintek , addig meg - fojtotta .

Montán.

Már a' vastag tréfa! tsínnyan szép tréfálni,
Nem pedig tréfából másnak kárt tsínálni!
Mert hisz' el leherne nézni egy keveser,
De semmi, kurvannya! már ez-is meg-esett!

: *Mirtill.*

Bizony a' nékem - is jó izűn nem - esnék,
Ha így szántt-szándékkal káromat keresnék,
De tsak ne neheztelj olly nagyon érette,
Majd egy szép galambot kapsz tõlem helyette,
Eggy felől rózsá-szín, fejér másik felől,
A' fején kontya van mind hátúl, mind elöl.

Montán.

Tedd - el a Galambod'! ha a' rigó oda,
Rózsá-szín, vagy fejér, a' nékem mitsoda!

Mirtill.

Nó Pajtás! hogy hidd-el hogy szánom felette,
A' leg-jobb kas - méhem' küldöm - el helyette,
Már azt az Anyámtól Licás sokat kérte,
Kér leg - jobbik juhát adta volna érte,
Meg tudná mondani Dainom ha még élne,
Hogy mindég únszolta 's járt r'á, hogy tserélne.

Montán.

Nem vagyok én fösvény, kurvannya a' méhnek!
Biz' inkább örülnék a' Phillis' kedvének.
De gyanakszik reám, 's nem mondja az okát,
Pedig már el - hoztam néki a' Pántlikát.

Mirtill.

De követ gyanakszik, biz' ő tsak tetteri,
Az életét nálad' jobban nem - szereti!
De meg akar rólad egészen győződni,

Azért szeret mindég perleni s kötödni,
Az a' természete a' hív Szeretőnek.

VIII. J E L E N É S.

MONTÁN. MIRTILL. PHILLIS. DÓRIS.

Montán.

MIRTILL! mit tsináljak? nézzed, a' hol jönnek!
Úgy tetszik, hogy reszket majd minden teremem.

Phillis.

Nó, Montán! meg-engedj, mert meg-tsalt a'
szemem.

Más pántlika volt az, a' ^{ilyet} méket gondoltam,
Most Cloénál valék; tőle tudakoltam.

Hát szent a' békesség?

Montán.

Szent az én részemről.

Phillis.

Felejtkezz-el te-is, hát ez eggy vétkemről!
Ez a' hirtelenség' és féltés' gyümöltse!

Montán.

A' hív Szeretőnek ilyen az erköltse!
Talán másfzor te-is nem-hirtelenkedel,
Ha nem meg-gondolod, a' mit tselekedel.

Phillis.

De sokszor magammal még nem is bírhatok!

Mirtill.

Mert bizony olly kutya-erkölsre kaptatok,
Hogy a' Pásztorokat ízembe, úrálljátok,
De ha el-hagynának, ér'ttek meg-halnatok.

Dóris.

Lassan Mirtill! ne tartsd magad' olly okosnak!
Nem tudod?

Mirtill.

Talán azt, hogy mé'ly partot mosnak
A' lassú patakok! De elég az hozzá,
Hogy a' fejér Népet Isten meg-átkozá,
Mert félig mind féltő, félig mind szerelmes!

Dóris.

Bár neked se lenne valaki kegyelmes
Rigó-tolvaj!

Phillis (Montánhoz).

Igaz! ugyan meg-jártam ám! — — —
Ennye! be vas-villa szemeket vetél r'ám!

Montán.

Nem biz' én: hallottam, mi történt veletek;
Azzal mind a' ketten: hirtelenkedtetek
Te alba, hogy hittél, ő meg', hogy el-vette,
De hiszen rossz végből ő se tselekedte.
Azért ne hidj mindjárt, ne légy olly hirtelen!
Hív vólt az én szívem, 's hív marad szüntelen!
Mind Dóris, mind Mirtill, mind te, hibázatok:
De én nem haragszom, jó Fiúk! reátok!
A' Pántlikádat-is, ládd Phillis! el-hoztam.

Phillis.

Eredj Montán! eredj! mert már meg-átkoztam.
De tudod, hogy' esett? Cloë meg-szerette,
'S mind addig kötötte, a' míg ki-köthette.
De semmi; te vagy már minden boldogságom,
A' szívem 's ez a' tsóklégyen bizonyságom!

Mirtill.

Hát még tsókolódsz is? ennye gonosz fajta!

Phillis.

Ez az én Montánom; ne itközz-meg rajta!

Mirtill.

De tudjátok-e, mit? err' a' híres perre,
Ma hajtsuk-bé jökor a' jutot egyszerre.
'S majd nap-le-ment felé, ha minden meg-fejet,
Mennyünk-ki a' gyepre, 's együtt ott friss tejet.
'S ofztán, valamit is kék már indítani.

Montán.

'S hát mit?

Mirtill.

Zálogosdit leg-jobb lefz játszani.

Montán.

én játszom akármit.

Dóris.

én ki nem maradok.

Phillis.

Ha Montán-is játszik? zálogot úgy adok.

Mirtill.

Montán! mit tsínálnak, a' kik szeretgélnek?

Montán.

Néha öszve-vesznek, néha meg-békélnek.

Mirtill.

Mit, Phillis?

Phillis.

Restellem koptatni a' számat,
Kérd-meg inkább ezt a' peres Pántlikámat!

Montán.

Eggynek a' másakra igen nagy a' gondja.

Mirtill

Féltik egymást, úgy-e? azt igazán mondja!

† 1795

Quem nunc tam longe, non inter nota sepulchra,
Detinet extrema terra aliena solo!

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

